

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . " 6.—
 Četrť leta . . . " 3.—
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrtste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Beg Rusov iz Galicije.

Zavezniški armadi na južno-izhodni strani Lvova prekoračili Dnjestr. — Naši zavzeli mesta Mikolajow, Zydaczow, Ostrowiec in Sandomierz. — Rusi se umikajo tudi ob Sanu in Visli. — Reka Bug — nova ruska obrambna črta. — Rusi se izseljujejo iz Varšave. — Italijanski napadi na celi črti odbiti. — Velike italijanske izgube pri Plavah.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Lvov!

Lvov je od dne 22. junija zopet v naši posesti! Ta dogodek napolnjuje Avstrijo ne samo z veseljem in ponosom, ampak z velikim zaupanjem tudi za bodoče dni. Mi vemo, da branitev naše domovine počiva v dobrih rokah. Začetkom vojske smo bili majhni, nasproti sovražnikovi premoči. Vodstvo naše hrabre armade nam je reklo, zaupajte in počakajte! Mi smo ubogali in videli smo čudeže. Naši poveljniki so krhali nasprotno armado z neprestanimi boji. Najhujše je bilo v Karpatih. Na drugi strani so skrbeli, da dobimo vsaj v tehničnem oziru premoč. In tako se je zgodilo, da, kar nam je manjkalo na številu oseb, to smo nadomestili s številom topov. Naši junaki in naši topovi kljubujejo sedaj uspešno ruski premoči in hitijo od zmage do zmage. Tudi Lvov je sad tega vojevalnega načina.

V vojaškem oziru pomeni posest Lvova samo, da imamo tudi važno lvovske železniške križališče v rokah. Toda mnogo več vredna je osvoboditev Lvova za razpoloženje med nami, našimi nasprotniki in nevtalci.

Padec Lvova je med nami izbrisal vso potrto in žalost, ki smo jo čutili, kadarkoli so se morali naši sinovi umikati ruski premoči. Povečal je naše zaupanje v spretno vodstvo nadvojvode Friderika, Evgena in Konrada-Hecendorfa, utrdil tudi naše zaupanje v zmožnost naših poveljujočih generalov. Navdušeni smo in pripravljeni tudi za nadaljni odpor.

Na nasprotnike upliva padec Lvova uničujoče. Najbolj menda na Italijo. Mislila je, da smo že pri koncu in da je treba še samo njenega sunka, in zdrobljeni smo v prah. Sedaj pa stojimo tukaj v sijajni moči kakor še nikdar v celi svetovni vojski. Verolomnica trepeti sedaj v strahu, kaj bo, ko se vsa sila našega meča obrne proti njej. In ne bo dolgo, ko se bo to zgodilo, ko bodo naše čete z razvitimi zastavami korakale po italijanskih tleh, da osvobodijo grobove naših dedov in očetov, ki leže pri Novari, Kustocu in Solferinu. Trdno upamo, da bodo ti grobovi zopet v naši domovini, da se ne bo treba voziti čez državno mejo, kadar jih bomo hodili gojiti...

Malo nevtalcev je še, ki pridejo za nas v poštev, a za te je padec Lvova odločilnega pomena. Že čitamo, da je Rumunija začela odpošiljati rezervo domov. Bolgarija se nas bo tesneje oklenila in tudi za Srbijo in Grčijo dogodki v Galiciji ne bodo ostali brez upliva.

Hvala Bogu, ki nam je podelil to zmago, hvala poveljnikom in vojaštvu, ki so nam jo z umom in hrabrostjo izvojevali!

Avstrijska uradna poročila.

Uradno se razglša:

Dne 21. junija.

Zavezniške čete so prodrle v zasledovanju do pred Zolkiew blizu Lvova in južno tega mesta do potoka Szczerek. Povsod napadamo ruske sile, ki stoje na tej črti.

Pri Mikolajovu in pri Zydaczowu se drži sovražnik ob Dnjestr.

Čete armade Pflanzer so zavrnile ljute ruske napade južno-zahodno od Potokzloty pri Zaleszczykih ter v besarabskem obmejnem ozemlju; sovražnik je imel zopet zelo težke izgube.

Sicer je položaj na severoizhodu nespremenjen.

Dne 22. junija.

Prvo poročilo:

Boji okrog Lvova se nadaljujejo. Naše čete so včeraj predrle rusko obrambno postojanko na južni strani Lvova na prostoru zahodno od Trnjevega, in se polastile na več mestih prehodov čez potok Szorrek. Po hudih bojih, v katerih so se domobranci iz Dunaja posebno hrabro borili, so prišle posamezne utrdbe na zahodni in severo-zahodni strani od Lvova v našo oblast.

Nemške čete so zavzele z naskokom višine zahodno od Kulikowa in so odbile pod zelo težkimi izgubami vse ruske napade.

Južno od Dnjestra je splošni položaj nespremenjen. Tudi včeraj so povsod odbile čete generala Pflanzerja ruske napade, pri čemur je imel sovražnik velike izgube.

Ob reki Tanew in na Poljskem se položaj ni nič spremenil.

Drugo poročilo:

Naša druga armada je danes po težkih bojih zasedla Lvov.

Dne 23. junija.

Severno-zahodna in zahodna bojna črta lvovskega pasu je bila ob ruski obrambni postojanki Zolkiew—Mikolajow zasedena od močnih ruskih čet. Ob 5. uri zjutraj dne 22. junija so dunajski domobranci zavzeli z naskokom utrdbo Rzezo ob cesti Janow—Pvov. Od severo-zahoda so prodirale v tem času naše čete čez višine izhodno od potoka Mlynovka in so z naskokom zavzele nekaj okopov pred utrjeno višino Lysa Goro. V teku predpoldneva so bile v nadaljnjem prodiranju proti mestu v krvavem boju zavzete ostale utrdbe in utrjene naprave na severo-zahodni in na zahodni bojni črti. Na ta način je bila ruska bojna črta vnovič prebita in sovražnik, ki je imel zopet težke izgube, je bil prisiljen, se umakniti. V zasledovanju so predrle naše čete notri do višin izhodno in severo-izhodno od mesta in so prekoračile južno od mesta Lvov cesto, ki pelje v Mikolajow.

Navdušenje prebivalstva je bilo velikansko, ko je general konjenice Böhm-Ermolli ob 4. uri popoldne ukoral s četami druge armade v mesto Lvov.

Tudi pri Zolkiewu in izhodno od Ravaruske se Rusi umikajo. Posamezni sunki sovražnika ob reki Tanew so bili odbiti.

Danes ponoči se je začel sovražnik še nadalje umikati med Sanom in Vislo, kakor tudi na gorskem ozemlju pri Kielcach, povsod zasledovan od zavezniških čet.

Ob reki Dnjestr je splošni položaj nespremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Nadvojvoda Friderik pruski feldmaršal.

Nemški cesar Viljem je dne 22. junija na večer, ko je došlo poročilo o zopetnem zasedenju Lvova, brzojavno čestital našemu armadnemu poveljniku nad-

vojvodi Frideriku in ga imenoval za pruskega feldmaršala.

Mackensen — generalfeldmaršal.

Berolinski list „Lokalanzeiger“ poroča, da je izvedel iz zanesljivega vira, da je generalni polkovnik Mackensen imenovan za generalfeldmaršala.

Zavzetje Lvova — krona Hötzenendorfovih načrtov.

Berolinski listi označujejo zavzetje Lvova za politično kronanje duhovito-strategičnega načrta, ki ga je izdelal načelnik našega generalnega štaba, baron Conrad-Hötzen, pri čemur ga je podpiral s svojo globoko vojaško-politično vedo načelnik nemškega generalnega štaba pl. Falkenhayn. Načrte sta oba izborna vojskovodja zavezniških čet, nadvojvoda Friderik in general Mackensen s svojim skupnim delovanjem izpeljala tako slavepolno, kakor še svet dosedaj ni doživel kaj takega.

Zmagovalec pri Lvovu.

V Avstriji vlada izredno veselje, da so avstrijske čete, katerim poveljuje naš general pl. Böhm-Ermolli, zavzele glavno gališko mesto Lvov.

Podmaršalu Böhm-Ermolliju je bila sreča tako mila, da je presekal z junaškimi svojimi četami zadnjo rusko brambno črto pred Lvovom, namreč črto ob reki Wereszycki in je od juga vkorakal v Lvov.

Eduard pl. Ermolli je bil dne 21. februarja 1856 rojen kot sin avstrijskega stotnika v Jakinu na Gor. njem Italijanskem, ki je še tedaj spadalo pod Avstrijo. Vojaško izobrazbo je dobil v vojaški akademiji v Dunajskem Novem Mestu. Najprvo je bil pridelen kavalieriji, odkoder so ga po dovršeni vojni šoli prideli li generalnemu štabu. L. 1884 je bil Böhm-Ermolli imenovan za stotnika generalnega štaba in je bil pridelen 10. kornemu poveljstvu v Brnu. L. 1891 so ga prideli li tedanjemu glavnemu kavalerijskemu nadzorniku, podmaršalu pl. Genningen-Guttenbergu. Kmalu nato je bil povzdignjen za majorja in l. 1894 za podpolkovnika v generalnem štabu. L. 1896 so mu poverili poveljstvo ulanskega polka št. 3. Leto pozneje je že postal polkovnik. Kot tak je bil l. 1902 imenovan za poveljnika 16. kavalerijske brigade v Požunu. L. 1903 je bil povzdignjen v generalnega majorja in je poveljeval začetkom leta 1905 kavalerijski diviziji v Krakovu, kjer je bil l. 1907 imenovan za podmaršala. L. 1909 je bil prestavljen k 12. infanterijski diviziji. Od novembra 1911 je bil Böhm-Ermolli poveljnik 1. armadnega zbora v Krakovu. Mesca maja 1913 ga je cesar imenoval za generala kavalierije. General Böhm-Ermolli je poveljnik naše druge armade na severnem bojišču. Mesca novembra 1914 mu je cesar podelil veliki križ Leopoldovega reda z vojnim okrasom in obenem je dobil tudi železni kžiž prvega in drugega razreda. Armada generala Böhm-Ermollija je stala jeseni 1914 na Rusko-Poljskem ob strani nemške armade generala Woyrscha. General Böhm-Ermolli je tedaj s svojo armado zabranil, da se ni ruska armada kot povodenj razlila v prusko Šlezijo. Kot zid trdno so stale tedaj avstrijske Böhm-Ermollijeve čete in so Rusom zastavile pot proti Berlinu. Pozneje se je ta armada samostojno borila v Karpatih v dolinah rek Laborce in Unga. Ko so bili Rusi v zahodni Galiciji poraženi, je Böhm-Ermolli s svojo armado prekoračil Karpate in je z drugimi avstrijskimi armadami vred začel v Galiciji ofenzivno prodirati proti Rusom. General Böhm-Ermolli je pri svojem neprestanem prodiranju najprvo zavzel Stari-Sambor in Sambor, dne 3. junija pa so njegove čete z naskokom zavzele mesto Starzawa izhodno od Przemysla.

Kaj bo po padcu Lvova?

„Pester Lloyd“ piše: Rusi upajo, da bodo zavezniške čete čim izčiste Galicijo, smatrale svojo nalogo za dovršeno. Nemčija da bo potem vrgla svoje čete na zapad ter prepustila izhodno fronto Avstriji, ki da se morala zopet zadovoljiti z defenzivo.

To je ruska pobožna želja. Razumemo, da želi Rusija, naj bi zaveznika svojo ofenzivo ustavila neposredno predno sta dosegla glavni končni cilj. Nadaljevanje zavezniške ofenzive lahko podere sovražnika, ki se brani s svojimi zadnjimi silami, z razmerno malim naporom popolnoma na tla. Ako bi tega ugodnega položaja ne izrabili do skrajnosti, potem bi se vojna z Rusijo zopet do neskončnosti zavlekla. A čim preje jo končamo z odločnim nadaljevanjem naše akcije, tem preje bomo končali tudi boj na zapadu. Ako pravijo Rusi, da se bodo umaknili do Moskve, dobro. Naša zmagovita volja jim bo diktirala zakon, po katerem se bodo morali ravnati. Ob Tanewu in v Besarabiji so naše čete že na ruskih tleh, danes teden bodo pa že nekoliko dalje v ozemlju svete ruske države.

Ruska uprava se seli iz Galicije.

Iz Kodanja se dne 21. junija poroča: Ruska civilna uprava za Galicijo, ki je bila dne 6. junija — po našem koledarju — prestavljena v Brody, se je dne 19. junija, kakor se poroča iz Petrograda, preselila v mesto Ostrog v Rusiji. (Ostrog je okrožno mesto v guberniji Volhinija ob gališki meji.)

Ruske oblasti zapuščajo izhodno Galicijo.

Berolinski listi poročajo, da so začele vse ruske oblasti zapuščati okraje, ki leže izhodno od Lvova. Tudi Brody so že zapustile vse ruske upravne oblasti.

Ruska obrambna črta — reka Bug.

Milanski list „Secolo“ piše: Rusi utrjujejo zdaj svojo novo obrambno črto ob reki Bug, ker smatrajo za mogoče, da bodo avstrijsko-nemške čete sedaj po padcu Lvova prodirale proti Varšavi.

Trdnjava Chotin — ključ Besarabije.

Rumunska lista „Universul“ in „Adeverul“ poročata, da prodirajo avstrijske čete neprestano v Besarabijo. Ruske čete se zbirajo okrog trdnjave Chotin. Neki avstrijski zrakoplovec je vrgel te dni več bomb na ruske postojanke na južno-izhodni strani te trdnjave. Bombe so uničile veliko rusko skladišče za artilerijsko municijo. V zadnjem času so Rusi baje zelo utrdili trdnjavo Chotin. Rumunski vojaški krogi so mnenja, da bodo Rusi napeli vse svoje sile, da obdržijo v svoji oblasti to močno rusko trdnjavo, ki je ključ Besarabije.

General Ruskij — naslednik Nikolajeviča.

Petrogradski listi pišejo, da se splošno smatra, da bo postal general Ruskij v najkrajšem času naslednik ruskega vrhovnega poveljnika Nikolajeviča. General Ruskij je došel v Petrograd, kjer ga je sprejel v avdienci ruski car Nikolaj.

Prebivalstvo zapušča Varšavo.

Iz Petrograda se poroča: Dne 21. junija je začelo nevojaško prebivalstvo zapuščati Varšavo. Na povelje ruskega vrhovnega poveljnika Nikolaj Nikolajeviča naznanja policijski predsednik v Varšavi, da smejo ostati v Varšavi le samo državni uradniki, — nadalje vojaške osebe in osebe vojne uprave. Za sedaj bo čez 100.000 nevojaških oseb odstranjenih iz mesta.

Jekleni valjarji — novo orožje.

Listu „Daily News“ se poroča iz Petrograda: Na skrajnem levem krilu nemške bojne črte, v provincih ob Baltičkem morju, se je opazilo, da zbirajo Nemci zelo številne čete. Na to bojno črto spravljajo tudi težko artilerijo. Tudi ob reki Bzuri in pred Varšavo se je dogajalo, da delajo Nemci take predpriprave, iz katerih se da sklepati, da je pričakovati zopet novega napadalnega prodirja Nemcev. Nemci se poslužujejo na tem ozemlju neke nove vrste orožja — prednje nemške napadalne kolone so opremljene z velikimi valjarji iz jekla. Iz teh valjarjev švigne meter dolg plamen, ki takoj raztopi bodeče žičnate ograje.

Uspeh naše artilerije.

Vojaški zdravnik pri ruskem generalnem štabu Lesgwissen, ki je obiskal gališka bojišča, pravi, da je sedem osmink vseh ranjencev zadetih od artilerij-

skih izstrelkov, na polovico od težke, na polovico od poljske artilerije. Naboji iz pušk ne igrajo v sedanji vojni posebne vloge. Infanterija ne pride naprej, dokler ni artilerija opravila svojega dela. Učinek 42 cm možnarjev je strahovit in so avstrijski možnarji še nevarnejši kakor nemški. Novi izstrelček je 1250 kg težak in napravi 7 km dolg polet. Predno razpoči, se zaleti 6 m globoko v zemljo. Učinek je tako strahoten, da tisti, kdor ni ranjen, vsled moralne potrnosti več dni ni za nobeno rabo.

Učinek 42 cm možnarjev.

Iz Curiha se poroča dne 23. junija: „Ruskoje Slovo“ je dobilo iz Lvova nekaj dni predno je prešlo mesto zopet Avstrijcem v roke, sledeče brzojavno poročilo svojega posebnega poročevalca:

Nemški 42 cm možnarji in avstro-ogrske 42 cm havbice so v prostoru okrog Lvova ruske postojanke in utrdbe silno opustošile. Ako je udarila krogla 42 cm topa ali 42 cm havbice v zemljo ali rusko utrjeno postojanko, tedaj v okrožju 150 m ni ostala nobena stvar pri življenju. Na daljavo 500 m otrpne vsak človek ali pa ostane vsaj za del časa nezavesten. Mnogi so vsled groznega in silnega poka in zračnega pritiska sploh mrtvi. Poleg tega pa spravijo taki streli rusko vojaštvo v veliko zmešnjavo. Velika zmedenost in potrnost povzroči, da se ruske čete začnejo kar blazno umikati, če pače več takih težkih krogel med nje.

Ruski car o vojski.

Poročila iz Galicije in Albanije vzbujajo v Rimu med ljudstvom nemalo razburjenje. List „Secolo“ prinaša poročilo svojega posebnega ruskega dopisnika, ki je došel v Bukarešto. Dopisnik piše: Car se je izjavil napram italijanskemu poslaniku v Berlinu, da bo Rusija vzdržala ter pričakuje od Italije, da bo zasedla Trst (v katerem je blizu 100.000 Slovencev!). Rusom je nemogoče poprej začeti z napadnim prodiranjem, dokler ne dobijo več streliva, kar pa se bo zgodilo šele meseca julija. Rusi morajo Lvov izprazniti, ker Rusija tekom devet mesecev, kar je v posesti Lvova, ni mogla mesta zavarovati z dovolj močnimi utrdbami. General Radko Dimitriev je odstavljen in je v nemilosti. Napadi na Dardanele, ki sta jih izvršili Francija in Anglija, so se posebno pri utrdbah Sabahr-Eddin ponesrečili, ker so se ruske čete, ki so bile zbrane v Sebastopolu in so bile namenjene za boje ob Bosporu, morale poslati v Galicijo. Tudi na Rusko-Poljskem je položaj za rusko armado zelo neugoden, tako da je tudi tam rusko napadalno prodiranje sedaj nemogoče. Vojni minister Suhomlinov bo odstopil. Na njegovo mesto pride general Kuropatkin. Kljub vsem neuspehom na bojišču je še ruska mirovna stranka v ruski politiki brez upliva.

Velik plen.

Odkar so naše čete v Galiciji ob Dunajcu prebile rusko fronto (od 2. maja do 15. junija), znaša plen, ki je pačel našim armadam v roke, kakor poroča list „Bayrische Staatszeitung“, 444.600 ujetih Rusov, od teh samo v Galiciji 392.100 mož, 330 topov, od teh v Galiciji 304, strojnih pušk 871, od teh v Galiciji 763. Skupno število ujetih Rusov znaša v Nemčiji in Avstriji do 16. junija 1.273.000.

Kako je v Rusiji?

Sofijski dopisnik lista „Ukrainische Nachrichten“ je govoril z osebo, ki se je ravnokar vrnila iz Rusije. V temnih barvah je dotična oseba slikala sedanje brezupne razmere v carevini, kakor tudi razburjenje, katero postaja radi nesrečnega vodstva vojske vedno večje. V Rusiji zelo pomanjkuje častnikov. Poleg visokih generalov razpolaga ruska armada edino le še z večjim številom neizkušanih, svežeizvežbanih praporščakov. Tovarne za strelivo in orožje niso v stanju, da bi le približno ali deloma zadostile vedno večjim potrebam ruske armade. Carski dvor v Petrogradu (posebno veliki knez Ciril) in del ruske vlade silita na to, da bi Rusija sklenila z Avstrijo in Nemčijo poseben mir, katerega ti krogi smatrajo kot edino sredstvo zoper preteto revolucijo. Drugi del vlade je zopet za nadaljevanje vojske in si mnogo obeta od sestave novega koalicijskega ministrstva. V tem ministrstvu bi dobili sedeže tudi moskovski liberalci, kateri so po svoji večini za vojsko. Krogi ruskega izobraženstva so se že navneli vojske; njih razpoloženje je postalo tiho in žmerno. Med ruskim

delavstvom radi vedno večje draginje dan za dnevom bolj vre. Med kmečkim prebivalstvom in vojaštvom, ki pripada kmečkemu stanju, se opaža dan za dnevom rastoče razpoloženje za to, da se naj zemlja veleposestev razdeli med ljudstvo. Vse to pa hoče vlada nekako prikriti s tem, da se organizira preganjanje judov. Poleg tega se judje v velikem številu iztiravajo z vojnega ozemlja.

Ukrajinsko gibanje Rusija s silo zatira. Noben narod v ruski državi ni sedaj tako potrjen raznim šikanam, kakor ravno Ukrajinci. Ta pritisk pa vzbuja le razburjenje med narodom in povzdiguje narodno zavest med Ukrajinci.

Švicarski list o ruskih osvoboditeljih.

Francozom prijazni list „Tribune de Geneve“ preiskuje v svoji številki od dne 16. junija vzroke ruskega poraza v Galiciji. V svojih izvajanjih je pa prišel članek do trpkega priznanja, da je neusmiljena ofenziva generala Mackensena, kolikor je ta pokazal svojo strateško premoč, povzročila ruski poraz. Imenovani list ne pripisuje glavne krivde na tem porazu več olepšanim porazom ruskih čet in pomanjkanju streliva, ampak zgrešani politiki napram Poljakom in Ukrajincem. Ob začetku vojske je Rusija naznanjala svetu, da je radi tega zagrabila za orožje, da osvobodi tlačene slovanske narode. In zaradi tega so, po mnenju tega lista, tudi vsi slovanski narodi z veseljem sledili ruskemu vzgledu. V Galiciji, tako pravi list „Tribune de Geneve“, so se zgodili veliki pogoški. V izhodni Galiciji so prišli Ukrajinci do žalostnih izkustev in so glede svojih „osvoboditeljev“ prišli do popolnoma drugega prepričanja.

Avstrijsko-italijansko bojišče.

Dogodki na italijanskem bojišču.

Dne 21. junija.

V noči na 20. junija so zopet okbile naše čete pri Plavah dva italijanska napada. Tukaj je prišel italijanski častnik z belo zastavo v spremstvu trobentača pred našo postojanko, da bi izročil prošnjo svojega brigadnega poveljnika. Ker se pa stotnik in njegov spremljevalec nista mogla izkazati s pisnim pooblastilom, da sta odposlanca, so ju prijeli in sta sedaj vojna ujetnika.

Na ozemlju severno-zahodno od Krna smo zapodili sovražnika iz postojanke na sedlu, pri čemur se je honvedni pešpolk iz Debrečina na Ogrskem posebno odlikoval. V boj je uspešno posegla naša težka artilerija.

Ob koroški meji in sicer na ozemlju izhodno od prelaza Plöcken je sovražnik tudi tokrat, kakor vselej, napadal brezuspešno.

Na tirolskem obmejnem ozemlju se ni pripetilo nič bistvenega. Ogenj težke italijanske artilerije na naše utrdbe je brez vsakega učinka.

Dne 19. junija je avstrijska torpedna lačja uspešno obstreljevala pristaniške naprave mesta Monopoli (leži na izhodni italijanski morski obali med mestoma Bari in Brindisi), bombe naših avstrijskih zrakoplovov so pa poškodovale kolodvore med Bari in Brindisi.

Dne 22. junija.

Uradno se razglasa:

Pri Plavah je bilo zopet odbitih nekaj sovražnih napadov. Italijanski zrakoplovec je brezuspešno metal bombe pri Gorici.

Na vseh bojnih črtah potrači sovražnik izredno veliko topovskega streliva, sicer se pa obnaša brezdelno.

Dne 23. junija.

V prvem mesecu vojne, ki je sedaj potekel, niso dosegli Italijani nobenega uspeha. Naše čete imajo tudi sedaj, kakor v pričetku vojske, v svoji oblasti vse postojanke ob meji ali v bližini meje. Na bojni črti ob reki Soči, na utrjenem ozemlju Bovec—Naborjet, na grebenih Karnskih alp in na vseh tirolskih črtah so bili odbiti vsi sovražni napadalni sunki, pri čemur so imeli Italijani prav težke izgube.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Velike italijanske izgube pri Plavah.

Kakor se iz Geneve poroča, so bile italijanske izgube v bitki pri Plavah dosedaj zelo velike. Tudi na drugih točkah bojišča so imeli Italijani izredno težke izgube. V preteklem tednu je vozilo samo skozi mesto Verona 62 vlakov z ranjenci.

Gorica.

Vojni poročevalec lista „Neues Wiener Journal“ si je ogledal dne 22. junija fronto zapadno od Gorice. Mesto se nahaja v miru. Italijani so najbrže uvideli brezplodnost svojega početja, da naše fronte ne morejo predreti. Napad njihovih brigad Re in Pistoja je bil vkljub maloštevilnosti naših čet v času od dne 27. maja do dne 11. junija odbit. Izgube Italijanov so strašne, južno bojišče je za naše čete nekak kraj počitka. V najsprednejših strelskih jarkih vlada veselo zaupanje.

Brezuspešnost italijanskih napadov ob Soči.

Vojni poročevalec lista „Zeit“ poroča: Idoč iz Trsta sem obiskal z malo skupino vojnega poročevalnega stana našo fronto ob Soči. Splošni vtis, ki ga je napravila na nas, je najugodnejši. Na celi fronti niso naše postojanke po laških napadih niti najmanjše omajane.

Vkljub temu, da Italijani pogosto napadajo z veliko premočjo, se vtis te premoči komaj opaža. Veliko prednost našim četam ne nudi samo ugoden teren, marveč tudi to, ker so navajene na vojsko in pa dosežanje izkušnje; posebno kar so naši vojaki izkusili v gorski vojski, to sedaj ob Soči pridno uporabljajo. V umetnosti, maskirati postojanke in jih z vsemi sredstvi ojačevati, so pravi mojstri.

Sovražna artilerija je prav dobra. Naši vojaki, ki so si pod močno ofenzivo vse kaj drugega predstavljali, so najboljše volje, posebno ker so življenjske razmere na južnem bojišču veliko prijetnejše kot v Galiciji in se dovoz vrši gladko vkljub zemeljskim težkočam.

Ponesrečeni naskoki ob Soči.

„Anzeiger“ poroča: Od Soče prihajajo za Italijo žalostni glasovi. En dan so Italijani devetkrat naskočili, toda le malo se jih je vrnilo — cele gore mrtvih leže pred italijanskimi postojankami. Celo italijansko „prodiranje“ se omeji na ponesrečene naskoke, ki se vrstijo z boječim bližanjem. V armadi začasno za fronto se kažejo že znaki velikega razočaranja.

„Dalmatinci gotovi zmage.“ — Italijani brez glave.

Vojni poročevalec „Neue Freie Presse“ brzojavlja dne 22. junija:

Danes sem šel iz Gorice obiskat naše postojanke zahodno od Soče.

Dalmatinske čete kažejo tu povsod nepresojljivo zaupanje v zmago.

Trije dosežanji, strašno siloviti napadi sovražne pehote so bili odbiti z ogromnimi izgubami za sovražnika. Mnogo njegovih mrličev leži še nepokopanih pred žičnimi ovirami.

Način boja Italijanov slikajo tu splošno kakor brez glave, njihovim napadom manjka vojne prožnosti in vstrajnosti. Vsi pravijo, da na tem mestu Lahi naše fronte ne bodo predrli.

Alkohol in zahrbtnost med italijanskim vojaštvom.

Iz vojnega časnikarskega stana se dne 23. junija med drugim poroča: V bojih pri Plavah so se morale naše čete boriti s pijanimi Italijani. Mnogi ujetniki 38. italijanskega pešpolka so namreč bili od žganja močno omamljeni. V vojaških steklenicah se je še našlo ostanke žganja. V svojem divjem sovraštvu do Avstrijcev so italijanski vojaki na zverinski način z bajoneti prebodli večje število naših ranjencev, ki so zaostali v težavnem gorskem ozemlju.

Verolomni Italijani bodo s takimi in enakimi čini dosegli, da bo vsak Avstrijec italijansko ime izgovarjal v bodoče z istim zaničevanjem kot nekdanj — turško.

Italija ni zadovoljna z balkanskimi državami.

Iz Lugana se poroča: Vse italijansko časopisje se mnogo bavi z uradnim poročilom načelnika italijanskega generalnega štaba, generala Cadorne, v katerem pravi, da so izgube Italijanov težke. Kar se pa tiče stališča balkanskih držav, je italijansko časopisje mnenja, da balkanske države bržčas ne bodo posegle v sedanjo svetovno vojsko in je mnenja, da bodo ostale neodjenljive in nepristranske vse tiste balkanske države, ki so udeležene v Macedoniji. — List „Tribuna“ je mnenja, da upa srbski ministrski predsednik Pašić, da bo posegla v svetovno vojsko le samo Rumunija, ki nima v Macedoniji nobenih interesov. Toda poročila, ki prihajajo iz Bukarešte, niso več vseč italijanskemu časopisju.

Nemško-francosko bojišče.

Bitka za usodo severne Francije.

Po poročilih iz Pariza se razvijajo boji na ozemlju višine Loretto v eno samo velikansko bitko, v katero so pritegnili orožje vseh vrst. Francozi si prizadevajo s skrajnim naporom vseh svojih sil zavzeti Neuville. Vse čete se borijo, ne zmeneč se za smrt, s tako nečuvno srditostjo, da ji ni para v tej vojski. Število francoskih čet, ki se udeležujejo teh bojev, še

sicer ni znano, vendar jih je pa veliko, govori se, da je udeleženih 10 armadnih zborov. Tudi Nemci dobivajo v enomer nova ojačenja. Francoski vojaški krogi so mnenja, da je odvisna od izida bitke na ozemlju višine Loretto usoda severne Francije. Boji se nadaljujejo nepretrgoma. Izgube na obeh straneh so velikanske.

Francija za japonsko pomoč.

Iz Geneve se poroča: Nekateri pariški listi zahtevajo od Anglije, naj doseže, da pride japonska na pomoč. Za Francijo so napačili sedaj dnevi, ki so tako bridki in težavni, kakor še nikdar poprej, odkar traja vojna. Tri reči so odpovedale: Rusi, Angleži in načrti za izstradanje. Najbridkeje se pa občuti industrijska slabost Anglije.

V Franciji pol milijona bojazljivcev.

Večina pariških listov objavlja močno pristriženo poročilo o seji francoske zbornice dne 18. junija. Pariški list „Temps“ označuje sejo, češ, da je nevređna francoskega parlamenta. V seji je prišlo do prav mučnih dogodkov. Zlasti se mora obžalovati, da je zbornica s kričanjem prisilila generala Pedoyo, ki je hotel ožigosati in postaviti v primerno luč tiste francoske strahopetce, ki se skrivajo doma in nočejo na bojišče, da je moral nehati govoriti. „Temps“ opominja republikance, da morajo ostati neodjenljivi. Ljudstvo vidi te bojazljivce, kojih število znaša čez pol milijona mož in katere bi rad vojni minister Millerand poslal na bojišče. Republikanci morajo postopati zelo previdno, ker prežijo v lastnem taboru nespravljivi sovražniki na ugoden trenutek, da bi strmoglavili ministrstvo. „Temps“ obljublja, da bode objavil o tej zadevi več podrobnosti za slučaj, če bi ostal njegov opomin brezuspešen.

Vožnja nemškega podmorskega čolna.

Iz Wilhelmshafna v Dardanele.

Berolinski listi priobčujejo pogovor dopisnika „Associated Press“, ki ga je imel s poveljnikom nemškega podmorskega čolna „št. 61“, kapitanskim poročnikom Hersingen, ki je dne 15. sept. 1914 potopil angleško križarko „Pathfinder“, potopil nadalje pet angleških trgovskih parnikov in meseca maja potopil v bližini Dardanel dve veliki angleški vojni ladji: „Triumph“ in „Majestic“. Helsing opisuje vožnjo nemškega podmorskega čolna iz nemškega pristanišča Wilhelmshafna v Dardanele sledeče:

Domače pristanišče smo zapustili dne 25. aprila in smo pripluli pred Dardanele dne 25. majnika. Ko smo pripluli v morsko ožino Gibraltar, nismo srečali nobene angleške vojne ladje, kljub temu da smo pluli večinoma na morski gladini. V bližini Gibraltarja smo zapazili veliko angleško torpedno rušilko, toda pluli smo po noči in v prvih jutranjih urah na morski površini takorekoč mimo sovražne ladje.

Ko smo bili od Gibraltarja že nekoliko oddaljeni, so nas še le opazili Angleži, toda naš podmorski čoln se je skril takoj pod vodo in utekli smo. Slično se nam je godilo v bližini francoskega vojnega pristanišča Bicerta. Ko smo pripluli v Egejsko morje, smo pričeli takoj z delom in smo dne 25. maja zjutraj potopili angleško vojno ladjo „Triumph“. Neka angleška torpedna rušilka je odplula ravno nad nami. Slišali smo prav razločno ropot propelerja sovražne rušilke. Dne 27. majnika smo zagledali angleško vojno ladjo „Majestic“ prav blizu obrežja. S periskopom sem videl, kako je posadka ladje ravnokar živela opoldansko kosilo. Premišljal sem nekoliko časa, ali bi ne pustil moštvo „Majestica“ toliko časa, da bi moglo zavžiti opoldansko kosilo, toda rekel sem samemu sebi, da me veže dolžnost, da takoj oddam strele iz torpeda. Okrog vojne ladje „Majestic“ je bilo deset prevoznih parnikov. Moral sem streljati posevno. Ko se je naš čoln prikazal na morski površini, sem videl, da se je „Majestic“ nagnila na eno stran.

V obeh slučajih sta bili angleški vojni ladji varovani z varnostnimi mrežami proti torpedom, toda naši torpedi prederajo tudi najmočnejše mreže iz jekla. Vse, kar se govori o nemških podmorskih čolnih, češ, da imajo svoja opirališča v Irskem in Sredozemskem morju, je nesmiselno. Naši podmorski čolni so zgrajeni tako, da ne potrebujejo nobenih opirališč, kar dokazujejo njihova dosežanja podvzetja. In Anglija pač ne more nikomur imponirati s svojim domnevanjem, češ, ona je neomejena vladarica na vsem morju.

Ves čas, ko smo se vozili iz Wilhelmshafna proti Dardanelami, nismo videli nikjer niti ene angleške velike vojne ladje. Naša najtežavnejša naloga je pa, najti kako angleško vojno ladjo. Ko jo pa dobimo tu pred očmi, potem ni več težko, jo ugonobiti.

Patriotizem koroških Slovencev.

Deželni predsednik dr. grof Lodron-Laterano je potoval minuli teden v spremstvu okrajnega glavarja dr. pl. Jessernigga po Ziljski dolini. Povsod se je zamogel deželni predsednik prepričati o samozaupanju prebivalstva, ki je z veseljem pripravljeno, ustreči vsem zahtevam v dolini se nahajajočih čet in ki neustrašeno in v zvestem izpolnjevanju svojih dolžnosti doprinaša neobhodno potrebne žrtve, ki jih zahteva sedanji položaj. Koroški Slovenci se veselijo, da se jim je od te pristojne strani priznalo ono domoljubno čustvo, katero so jim svoj čas zlovoljni ljudje hoteli odrekati. — Hrib se omaje in hrast, zvestoba Slovencev ostane!

Skoraj neverjetna vest.

Dunajski dopisnik javlja svojemu berolinskemu listu „Tägliche Rundschau“ vest, katero je prejel od izbornu poučene strani in ki se zdi skoraj neverjetna: Italija, ki je že začela uvidevati, da ne bode z vojsko nikdar dosegla svojega smotra, ker je trčila na skoraj nepremagljive težkoče, se je zatekla k novemu političnemu sleparstvu. Po posredovanju neke politične osebe je namreč stavila prošnjo, da bi se naj avstrijska armada navidezno umaknila iz tistega ozemlja, ki ga je Avstrija pred vojsko ponudila Italiji. Italija bi se nato zavezala, da bi ustavila vse nadaljne sovražnosti proti Avstriji in Nemčiji in bi to ozemlje le vojaško zasedla. Po končani vojski bi bila Italija pripravljena, skleniti z Avstrijo in Nemčijo novo trozvezo.

Papež o vojski.

V pogovoru z urednikom pariškega lista „Liberte“ je papež Benedikt XV. označil tudi svoje stališče o vojski in vsled vojske nastalih prepornih vprašanjih. V kolikor se tiče, o njegove besede Avstrije, se je izrazil: Kremonski nadškof mi zatrjuje, da je italijanska vlada vzela 18 duhovnikov seboj kot talce. Avstrijski škofje zatrjujejo, da je tudi ruska armada jemala duhovnike kot talce seboj. Zelo hudo se je izrekel papež o Italiji: Italija spravlja interese sv. Stolice v nevarnost in povzroča papežu veliko nesigurnost. Pismo beneškega patriarha je prišlo z odstranjenim pečatom na državno papeževo tajništvo; spovedni tribunal je dobil več pisem odprtih. Zveze z državami, ki so z Italijo v vojni, so pretrgane. Sicer je vlada dovolila občejevanje s šiframi, toda pod njeno kontrolo. Tudi njegovi telesni gardi niso prizanesli, ki bi naj skrbela za njegovo telesno varnost. Bodočnost je temna. Ura, da bi se delovanje za mir pospešilo, še ni prišla.

Angleži pritiskajo Irce.

Iz Londona se poroča: Dne 30. junija bi se že morala pričeti v irskem mestu Dublin veleizdajniška obravnava zoper 17 irskih voditeljev. Obravnavo pa so sedaj preložili na negotov čas. V mestih Belfast in Dublin so proglasili obsedno stanje. Angleška vlada je na Irskem prepovedala vse politične shode.

Turški sultan zbolel.

Berolinski zdravnik in ranocelnik profesor dr. Israel je bil po posredovanju turškega poslaštva v Berlinu poklican k bolnemu turškemu sultanu v Carigradu. Profesor Israel stanuje v sultanovi palači Jildis-Kiosk in bo ostal skoro gotovo do konca prihodnjega tedna v Carigradu.

Kako črnovojniki, stari 43—50 let zopet dosežejo svojo častniško šaržo.

Domobranksko ministrstvo je dne 6. junija izdalo sledečo odredbo:

Bivši častniki, vojaški, mornariški ali deželno-brambovski uradniki ter častniški ali uradniški aspiranti, ki so vsled cesarske odredbe z dne 1. maja 1. 1915 sedaj podvrženi črnovojniški dolžnosti ter ustrezajo določilom, ki jih predpisuje § 17 črnovojniških organizacijskih predpisov, morejo zopet doseči svojo častniško šaržo, če so pri prebiranju spoznani za sposobne, ali pa če že poprej prosijo, da se jih imenuje za črnovojniškega častnika. Prošnjiki se bodo uvrstili, če ni kakega posebnega zadržka in sicer: nekdanji častniki (uradniki) v šaržo, v kateri so bili

začnji čas službene dobe, častniški (urađniški) aspiranti pa se bodo uvrstili med črnovojniške gažiste 11. činovnega razreda.

Tozadevna prošnja (s prilogami vred nekolekovan) se mora nasloviti na vojaško poveljstvo (skupino deželne brambe), v čegar področju se prošnik nahaja. Pošlje se pa prošnja na pristojno črnovojniško okrajno poveljstvo. Črnovojniki, ki so že v črnovojniški službi, pa morajo poslati prošnje svojemu poveljstvu ali zavodu.

V prošnji se naj navéde: natančno ime, rojstno leto, pristojna občina (okraj, dežela), kraj stanovanja (občina, okraj, dežela), poklic, znanje jezikov, prejšnje službovanje v armadi, poslednja šarža; nekdanji častniki naj tudi navédejo svojo prejšnjo vrsto čete, pri kateri so nazadnje aktivno služili. Prošnjiki, ki so že bili pri črnovojniškem prebiranju, naj tudi s črnovojniško izkaznico dokažejo uspeh prebiranja.

V velikih mestih naj prošniki navédejo tudi še natančen naslov svojega stanovanja. Vsi podatki naj se navédejo strogo po določenem redu. Prošnja se naj priložijo: domovnica, vojaški imenovanjski dekret, potrdilo izstopa, spričevalo politične okrajne oblasti o neomadeževanem vedenju v moralnem in političnem oziru ter uradno potrjena listina o prosičevih življenjskih razmerah. Prošnjiki, ki se potegujejo za častniško službo v črni vojski, še morajo prošnji priložiti reverz s sledečo vsebino: „Reverz. Izjavljam s častno besedo, da sedaj nisem član nikake tajne družbe in tudi v bodoče nikdar ne bom h kakikoli družbi pristopil. Datum. Pečat. Podpis.“ Podpis mora biti uradno potrjen.

Nekdanji imenovani častniki ali uradniki sprejmejo pri vstopu v črnovojniško službo isto šaržo, katero so imeli pri svojem izstopu, nekdanji imenovani častniški aspiranti dobijo šaržo črnovojniških praporščakov, neimenovani nekdanji častniki in častniški aspiranti pa šaržo črnovojniškega narednika. V interesu vsakega prošnika torej je, da čim prej prosi, da se ga imenuje za mesto črnovojniškega gažista.

Doseđanja določila glede imenovanja za črnovojniške avditorje, asistenčne zdravnike, poročnike-računovodje, nižje živinozdravnike, medikamentne akcesiste in inženirje še ostanejo tudi nadalje v polni veljavi.

Nekdanji častniki ali častniški aspiranti in pa bivši vojaški, mornariški, domobranski uradniki, ki so svojo šaržo zategadelj odložili, da se izognejo častnosodnemu postopanju, ali so isto vsled sklepa častnega sodišča izgubili, so v posebnega vpoštevanja vrednih slučajih tudi lahko zopet imenovani za črnovojniške gažiste in sicer če se jih, ako so bili častniki ali častniški aspiranti, po določitvi odloka vojnega ministrstva z dne 19. aprila 1915, števil. 6999, ako pa so bili vojaški uradniki, po pojasnitvi njihove zadeve, uradno za to proglasi sposobne.

Nekdanji podčastniki, ki zažostijo določbam § 17 črnovojniških organizacijskih predpisov, se lahko imenujejo za črnovojniške poročnike, a najpoprej, — kakor je pač potreba — se imenujejo za črnovojniške kadete, potem za praporščake in končno še le za poročnike.

Kupčija in prodaja žita.

Zaseženo žito in moko bo prevzemal „Vojno-žitni prometni zavod“, ki se bo pri izvršitvi tega dela posluževal podružnic, katere se imajo ustanoviti po vseh kronovinah. Zavod je dolžan kupiti ponudeno mu in za zmletje primerno žito in pri prevzetju plačati vsaj do 50% kupnine, ostanek pa po izmeri vsakokratnega prevzetja. Na drugi strani pa je posestnik zaseženih predmetov dolžan te predmete — v kolikor mu po posebnih določilih nimajo ostati — prodati „Vojno-žitno prometnemu zavodu“ ali njegovim pooblaščenecem za določeno ceno. Da se po sklenjeni kupčiji glede preostalih zneskov ustanovi med poljedelcem in zavodom pravno razmerje, bodo zavodovi pooblaščenca za ostanek kupnine izdajali „dobrovpise“ (bone). Poljedelec lahko dobi pri zasebnih denarnih zavodih predujeme. Če se posestnik brani zasežene predmete izročiti zavodu ali če se ne more najti upravičenca za razpolaganje, tedaj ima oblast razsoditi o dolžnosti izročitve zalog in v slučaju potrebe izreči, da se vzamejo s silo. Če pride do tega, da se morajo predmeti odvzeti s silo, tedaj se ima cena znižati za 10%.

Pooblaščenca bodo kupovalci, ki bodo kot pooblaščenca v smislu te cesarske naredbe imeli javnopraven značaj, na drugi strani pa bodo proti zavodu v zasebnopravnem razmerju komisijonarjev. Vsi nakupovalci bodo imeli posebne legitimacije, da se tako odvrne nepoklicane osebe.

Uporaba žita v kmečkih gospodarstvih.

Kakor v znani februarjski naredbi, se je tudi v tej cesarski naredbi gledalo na stare, v potrebah kmetijstva utemeljene običaje s tem, da se je za žitne proizvajalce izdalo posebne naredbe. Poljedelci bodo, kakor doslej, smeli za svoje lastne potrebe porabljati zaseženo žito in moko v množini, ki se bo določila po ureditvi porabe.

Žito za seme.

Poljedelec sme tudi za setev potrebne množine žita shraniti. Oblast bo določila, koliko največ se sme žita pridržati za setev. Razdelitev žita za setev je načeloma pridržana „Vojno-žitno prometnemu zavodu“.

Žitne cene določi država.

Ker država na novo urejuje promet, bo tako nakupne kakor prodajne cene zavoda določila država, in sicer bo to storil notranji minister v soglasju s poljedelskim, trgovskim in finančnim ministrom. Veliki interesi državnih financ zahtevajo, da sodeluje tudi finančni minister. Glede prodajnih cen je predpisano, da se jih določi na temelju trgovskega preračunavanja stroškov, ki se imajo iz njih kriti.

Mlačev in mletev žita.

Posestniki žita so dolžni žito omlatiti in koruzo oropkati. Omlačena slama ni več zasežena. Glede mlinov se določa, da morajo po oblastvenem ukazu žito hraniti in mleti; pristojbine hrambe in za mletev bo določila gosposka. Končno se je sedaj tudi javnopravno določilo gotove, dosedaj samo pogodbeno ugotovljene dolžnosti pooblaščenecv (komisijonarjev).

Popisovanje zalog.

Smotrena razdelitev je le tedaj mogoča, če se ima pregled čez vse obstoječe zaloge, in zato je notranji minister pooblaščen, da vsak čas po vseh ali posameznih kronovinah odredi popisvanje zaloga žita in mlinskih izdelkov. Ravno tako se lahko naloži podjetnikom kmetijskih obratov, da dajo pojasnila o površini svoje žetve in se jim tudi naloži, da vodijo zabeležne knjige o uspehu žetve in mlačve.

Kako se bo uredila uporaba žita.

Notranji minister določa, po katerih načrtih se razpoložljive zaloge izročajo prebivalstvu v porabo. Poleg tega splošnega cesarskega pooblastila se je na koncu te cesarske naredbe tudi določilo, da ima do nadaljnjega ostati v veljavi naredba skupnega ministrstva z dne 26. marca 1915 o splošni ureditvi porabe žita in moke. Tako se tedaj na obstoječih predpisih glede ureditve porabe, kakor n. pr. glede krušnih kart in predpisov glede peke in mletve nič ne izpremeni. Glede zvišanja dnevne porabe kruha in moke se bo dalo storiti kakov sklep šele, ko bo natančno znano, kaj je prinesla nova letina. Pač pa se misli za čas te nove ureditve zvišati množino dnevne porabe za osebe, ki imajo težko delo, n. pr. delavci ob žetvi in v gotovih obratih.

Preustroj vojno-žitnega prometnega urada.

Za izvršitev splošnih okredb glede porabe zaseženih predmetov v poslovnem oziru se notranji minister poslužuje „Vojno-žitnega prometnega zavoda“. Pravila zavoda so se izpremenila primerno novim nalogam. Določeno je, da zavod ustanovi podružnice. Ta centralizacija odgovarja tudi želji, ki jo je izrazil komisija, katero je „Vojno-žitni prometni zavod“ postavil za posvečevanje glede nove žetve. V novem statutu so naloge zavoda določene podobno kakor doslej, pač pa se jih je razširilo toliko, da ima zavod sprejemati tudi ogrsko žito in moko in sklepati potrebne poslovne dogovore z ogrsko vlado. V organičenem sta-

lišču je „Vojno-žitni prometni zavod“ podrejen notranjemu ministrstvu. Osrednji odsek zavoda ima v svoji roki vsa važna vprašanja organizatoričnega značaja. Nove, snujoče se podružnice morajo biti vpisane v trgovski register in urediti svoje poslovanje po predpisih ministrstva. Cesarski namestnik pa daje podružnici naročila glede preskrbe dežele. V delokrog podružnice spadajo posebne organizacije nakupovanja v deželi, nastavljenje za to potrebnih pooblaščenecv, skrb za pravilno ravnanje z žitom itd.

Ker so tudi vsi vmesni členi tvorjenja cen od države ali zavoda določeni (nakup, mletev, hramba itd.), zato bo mogla oblast uspešno določiti podrobne cene, in zato je v cesarski naredbi oblastem naročeno, da določijo tudi prodajne cene.

Centenim naročnikom „Straže.“ Izdajanje časopisov dela zlasti sedaj velike težave in povzroča tem večje stroške. Dočim je vstavilo mnogo podjetij liste, smo se mi vedno trudili, da obveščamo svoje čitatelje o vseh najvažnejših svetovnih dogodkih. Upamo, da se centenim naročnikom ne zamerimo, da jih pozivljemo glede naročnine. Vse, ki niso plačali do mesca julija tega leta naročnine, opozarjamo na to dolžnost z rdečim križem in jih prosimo, da dopošljejo denar, ker bi sicer morali ustaviti list. — „Straža“ stane za celo leto 10 K in za pol leta 5 K. Poštne priloge smo priložili listu. Če bi se mogoče vrnili pri katerem naročniku pomota, naj blagovoli to naznaniti takoj po dopisnici upravnistvu lista „Straže.“

Raznoterosti.

Prestolonaslednik Karl Franc Jožef je prevzel protektorat nad avstrijskim brodomnim društvom.

* **Nadvojvodinje pri procesiji.** V Benešovem na Češkem je bila dne 20. junija velika prošnja procesija za srečen izid vojske. Procesije sta se poleg drugih odličnih oseb udeležili tudi nadvojvodinji Marija Terezija in Marija Anunciata, nadalje otroci pokojnega prestolonaslednika, princ Maks, Ernst in princeznja Sofija.

Obrekovanje katoliškega škofa. V zadnjem času so se o tridentskem škofu dr. Celestinu Endrici širile različne obrekovalne govorice. O škofu Endrici se je govorilo, da je bil zaprt in mnogo sličnega. Sedaj pa prinašajo tirolski listi uradno poročilo, katero je duhovniško obrambno društvo dobilo od vojaškega poveljstva v Inomostu. Poročilo se glasi: „Na Vaše cenjeno vprašanje z dne 2. junija naznanja vojaško poveljstvo, da tukaj ni o tem nič znano, da bi se bilo knezoškofa Endricija zaprlo. Daniel, podmaršal.“ Tirolski cesarski namestnik, baron Toggenburg, pa je poslal društvu sledeče naznanilo: „Odgovarjajoč na Vaše vprašanje z dne 4. junija 1915, sem v prijetnem položaju, da cenj. društvu naznam, da lahko velečastiti tridentinski knezoškof prekoslej nemoteno izvršuje dolžnosti svoje vzvišene službe. Govorice in sumničenja, ki krožijo o njem, so brez vsake podlage.“

Župnik Svaton pred deželnim sodiščem v Celovcu. Kakor smo že svoj čas poročali, so vojaške kazenske oblasti ustavile postopanje proti župniku Svatonu in sicer na podlagi razsodbe vrhovnega domobranskega sodišča. Kazensko zasledovanje je potem začelo državno pravdnistvo v Celovcu, ki je dvignilo proti župniku Svatonu obtožnico. Dne 23. t. m. se je vršila pred deželnim kot kazenskim sodiščem v Celovcu proti župniku Svatonu glavna razprava, ki je končala s popolno oprostitvijo.

Odlikovani slovenski vojni kurat. Č. g. Marko Sagaj, vojni kurat na severnem bojišču, je bil v priznanje junaškega zadržanja pred sovražnikom odlikovan z duhovniškim zaslužnim križcem 2. razreda na belo-rudečem traku.

Dosedaj je že bilo devet duhovnikov naše škofije odlikovanih z vojnimi odlikovanjem.

Častno kolajno za zasluge pri avstrijskem Rudečem križu sta od nadvojvode Franca Salvatorja dobila č. gg. župnika Franc Gartner na Planini in naš štajerski rojak Franc Vuk v Borovljah na Koroškem.

Bogoslovci IV. leta goriške nadškofije, preden odidejo v pastirstvo, dobijo v dar knjigo: „Koch: Die Alkoholfuge.“ Ta knjiga, pisana seveda s krščanskega stališča, je pri tem obsegu najboljša nemška knjiga o alkoholizmu. To dejstvo moramo le z največjim veseljem pozdraviti in se zanje častitemu vodstvu semenišča zahvaliti. Na ta način vodstvo mladim gospodom omogoči in jim priliko v roke da, da alkoholno vprašanje prouče. Ali bi ne bilo mogoče to kot v goriškem, tako po vseh slovenskih in hrvatskih semeniščih?

Osebnosti vesti. Štajerski deželni odbor je profesorja na deželni gimnaziji v Ptuj č. g. Antona Kolariča in g. dr. Antona Tangl pomaknil v osmi činovni razred.

Iz učiteljske službe. Nadučitelj pri Veliki Nedelji Ivan Žolnir je imenovan za nadučitelja na petrazredni deški šoli okoli Ptuj; začasna učiteljica v Zibiki Karolina Zajc je imenovana za stalno učiteljico; začasna učiteljica v Loki Marija Lavrič je imenovana za stalno učiteljico. — Premesčena je stalna učiteljica Desimira Dolžan od Sv. Eme v šmarskem okraju na ljudsko šolo pri Sv. Križu pri Ljuto-

Uporaba kruha in moke za prihodnje leto.

Z Dunaja se dne 23. junija uradno poroča: Danes je izšla cesarska naredba, ki prinaša potrebne odredbe za zagotovitev kruha in moke iz nove žetve. Istočasno se razglašajo tudi izpremenjena pravila „vojno-žitnega prometnega zavoda“.

Po temeljitem proučevanju in razmišljanju drugih možnosti se je vlada odločila za žitni monopol. Kajti samo enotno od države vodena organizacija prometa more dati potrebno jamstvo, da se bodo dosegle cene, ki bodo odgovarjale tako interesom proizvajalcev, kakor tudi konsumentov.

Žitni monopol.

Ta cesarska naredba določa v svojem prvem paragrafu:

Domače žito letošnje letine: pšenica, pira, rž, ječmen, ajda, koruza vseh vrst se proglasi za zaseženo v trenutku, ko se loči od zemlje. Vsi ti pridelki se zasežejo v korist države, ki je nositeljica vse preskrbe. Ravnotako je v korist države zaseženo vse staro žito in moka, kar je bo še 15. avgusta v zalogi. Istočasno se je določilo, da se s 15. avgustom odpravi cesarska naredba z dne 21. februarja 1915, s katero se je dejalo pod zaporo vse zaloge teh živil.

Ker se vse žito zaseže, tedaj se zaseženi predmeti ne smejo niti podelavati, niti porabljati, niti krmiti, niti prostovoljno ali zasilno prodajati, v kolikor ta cesarska naredba ali posebne odredbe ne določajo drugače. Taki posebni predpisi se bodo izdali glede krme z žitom ali mlinskimi izdelki (otrobi in podobno). Izdali se bodo tudi posebni predpisi, v koliko se sme žito ali moka obrtno porabiti, kar pride v poštev pri tovarnah sladur in tovarnah testenin. Zaseženje preneha s tem, da se ti predmeti dopustno porabijo ali prodajo, zasilno odvzamejo ali zapadejo.

meru; premeščen je stalni učitelj Ivan Zagazen iz Dobrne na ljudsko šolo pri Sv. Emi.

Iz davčne službe. Davčni pristav Anton Peter je premeščen iz Marijinega Celja v Maribor.

Iz hrvatskega sabora. Radičev „Dom“ poroča, da se srbsko-hrvatska koalicija, v kateri, kakor znano, dominirajo Srbi, pri pripravih za sedanje sabsko zasedanje proti opoziciji ni vedla obzirno in da je odbila vse njene predloge, tudi da se prekliche svoječasna izključitev nekaterih pravaških poslancev. Le umerjenosti opozicije se ima zahvaliti koalicija, da se je zasedanje sploh lahko vršilo. Radičev list tudi poroča, da je dr. Srdjan Budisavljevič zatvorjen in obtožen veleizdaje, dr. Hinkovič zatožen veleizdaje in da je sabski predsednik dr. Medakovič sedaj v Zagrebu in da je vladi „sam dobrovoljno pristao, da ne ide nikamo iz kuče.“

Šidmarka je izdala letno poročilo o svojem delovanju v letu 1914. Iz tega poročila je razvidno, da je društvo samo za svoje namene v nasebini St. Ilj in okolici porabilo 200.421 K 17 v, in na drugih delih jezikovne meje 109.000 K 86 v. Društveni dohodki so se močno skrčili.

Razpuščena društva v Trstu. Tržaško namestništvo je odredilo razpust sledečih društev: Societa alpina delle Giulie, Societa ginnastica triestina, Associazione triestina per l'educazione fisica, Lega degli insegnanti di Trieste, Audax podistico italiano, Circolo di cultura, Fascio giovanile friulano, Club ciclistico popolare, vsa v Trstu. Societa d'abbellimento Progresso per la città di Gorizia, Unione ginnastica goriziana, Unione dei docenti italiani Gorizia, vsa v Gorici. Societa ginnastica Parentina, Club natutico Parentino, Associazione italiana di beneficenza v Poreču. Circolo di lettura v Visnjanu in slednjič še šolsko društvo Lega nazionale in njene podružnice v Primorju. Glede te poslednje družbe pravi odlok ministristva za notranje zadeve, na podlagi katerega je namestništvo odredilo razpust, da je „družba razvijala delovanje nevarno za državo in da torej ni več odgovarjala zahtevam zakonitega obstanka.“

Ravnateljstvo državnih železnic v Trstu se je začelo preselilo v Wels na Gornje-Avstrijsko. En del ravnateljstva pod vodstvom ravnatelja državnih železnic, dvornega svetnika dr. Rudolfa Schmitz, pa uraduje v Ljubljani.

Slovenski begunci iz Pole so se naselili v Dobrojevasi v fari Kiralyfalva. Kakor poročajo „Novine“, se zelo zanimajo za ogrske Slovence in za njih časopis.

Begunci iz Goriške so se razkropili po raznih notranjih deželah države. Pravmnogo jih je na Kranjskem: v Ljubljani, na Gorenjskem in Dolenjskem, v Novem mestu je cela kolonija Goričanov. Okoli 2000 beguncov iz Furlanije, Brd in Kanalskega so odpeljali te dni iz Gorice v Lipnico na Štajersko.

Dr. Rybar se nahaja, kakor poroča tržaška „E-dinost“, sedaj v Radenci kot poveljnik neke delavske stotnije. Dr. Rybaru je bila zopet podeljena častniška šarža, katero je pred leti odložil. — Kakor poroča „Slovenec“, je bil dr. Rybar te dni premeščen iz Radencev v Kranjsko goro na Gorenjskem.

Prebiranje 42- do 50letnih. Zveza avstrijskih industrijcev objavlja sledeče: Predsednik in podpredsednik Zveze sta bila dne 22. junija pri ministru za deželno brambo in sta mu predložila prošnjo, naj se pri prebiranju 42- do 50letnih ozira na vzdrževanje obrti tudi v onih slučajih, kjer se ne gre za obrtnike, ki dobavljajo vojaštvu. Posebno se naj upoštevajo obrti, ki bi se radi vpoklicanja lastnika morali ustaviti. Zastopnika omenjene Zveze sta prosila ministra, naj se prošnje za oprostitev kolikor mogoče še pred vpoklicanjem prošnikov rešijo. Ob enem pa sta prosila ministra, naj se črnovojniki, ki so že nekaj bili vojaki, tudi pritegnejo k prebiranju, predno se jih vpokliče pod orožje. Minister je opozarjal na veliko število prošenj za oproščenje in je obljubil, da se bo dobro utemeljene prošnje kolikor mogoče upoštevalo. Ako pa velik del teh prošenj pred rokom, ki je določen za vstop v vojaško službo, ne bo rešen, je krivo to, ker je velik del teh prošenj bil vložen še le zadnje dni ali pa ne službenim potom pri pristojnem vojaškem poveljstvu, ampak naravnost na domobransko ministristvo, vsled česar se rešitev prošenj po nepotrebnem zavleče. Minister je izjavil, da črnovojniki omenjenih letnikov (42—50), ki so svoj čas služili pri vojaki, ne bodo klicani k prebiranju, ker se bo vsak pri svojem vojaškem oddelku natančno preiskal, ali je sposoben za vojaško službo ali ne. Nadalje je izjavil minister, da bodo pri prebiranju 42- do 50letnih navzoči tudi uradni civilni zdravniki. 42 do 50letni črnovojniki bodo vojaško izvežbani ločeno od drugih letnikov in da jih bodo nastanili skupno v šolah za podčastnike.

18letni črnovojniki lahko dobe pravico enoletnih prostovoljcev, če so obiskovali vsaj šesti razred kake srednje šole ali vsaj drugi letnik kakega učiteljskega. Prošnje je vložiti najkasneje sedem dni pred nastopom vojaške službe pri pristojnem dopolnilnem okrajnem poveljstvu.

Za podmorski čoln se je na oklic mariborskega knezoškofijstva nabralo 1280 K 62 v.

Dve smrtni obsodbi. Domobransko vojno sodišče v Gradcu je obsodilo ključavničarja Nikolaja Nadastija zaradi motenja javnega miru in reda, storjenega s prepovedanim klicem, na smrt, a pristojni zapovednik ga je pomilostil na 15 let ječe; drugi obsodjeni na smrt je topničar Rudolf Ullrich. Obsodjen je bil zaradi dezertacije, a tudi on je bil pomilostčen na 8 let ječe.

Hofrichter poizkušal utiti. Znani Hofrichter, ki je hotel svoje tovariše iz generalnega štaba zastrupiti, da bi hitreje avanziral, je poizkusil dne 14. t. m. preoblečen pobegniti iz Steinhofa. Nekaj finančnih organ ga je spoznal in prijel.

Preskrba invalidov in rodbin padlih vojakov. Vlada razglasa, da smatra to preskrbo za eno svojih najvažnejših dolžnosti. Določbe, ki veljajo v tem oziru sedaj, nikakor več ne zadostujejo. Ker pa sedaj ni mogoče vsestransko in definitivno urediti celokupno vojaško preskrbstvo, se bo provizorično ukrenilo, kar treba vsaj v najbolj nujnih okoliščinah. Deloma se bo vlada držala tega, kar je že sedaj vpeljana, deloma bo poleg postavno določenih prejemkov, dajala še državne podpore. Po § 1 cesarske naredbe z dne 12. junija 1915, bo rodbina invalida, ki je doslej uživala podporo, dobivala tisto še naprej, invalid pa bo sam dobival pristojno mu preskrbino. Tistim, ki nimajo ostavne pravice do preskrbnine, se bodo dajale podpore. Koliko bodo te znašale, se bo šele določilo dogovorno z ogrsko vlado. Za invalidne gaziste se bo posebej preskrbelo. Invalidni oficirji bodo poleg preskrbnine dobivali še podporo tako, da bodo skupni prejemki znašali največ 2000 K na leto.

Zoper špijone. Dasiravno so izdane po vsej Avstriji stroge odredbe, posebno glede tujih in sumljivih oseb, vendar so prišle oblasti na mnogih krajih na sled vohunom, ki so po skrivnih potih ovajali razne važne reči nam sovražnim državam. Praško cesarsko namestništvo je sporazumno z vojaškim poveljstvom izdalo pred dnevi odredbo, po kateri dobi vsak, ki zasledil ali zanesljivo ovadi oblasti kakega vohuna, nagrade 100 K. Na Dunaju pa so oblasti prepovedale fotografiranje, risanje in slikanje dunajske okolice.

Kar dva! V Budimpešti so zaprli dva vojna literanta, Evgena Drechslerja in Hajnalko Fenyveša, ki sta z drugimi, že prej pod ključ spravljanimi somišljeniki preskrbovala armado s suknom. Koliko je ta družba goljufala, še ni dognano, a so morale biti znatne svote. Fenyvešove hčere so namreč obdolžene, da so pri hišni preiskavi, pri kateri se je dobilo polno denarja, izmaknile 200.000 kron, Drechslerjeva žena pa je priznala, da je iz jeze zaradi hišne preiskave več kupov bankovcev vrgla v ogenj.

Spremembe v štajerskem telefonskem prometu. Ustavljen je zasebni telefonski promet severno od črte Radgona—Koralpe in sicer v gostilnah, kavarnah in hotelih. Poštni uradi Wildon, Strass in Peggau imajo zopet telefonske zveze.

Pisma na Koroško se morajo odslej oddati odprta. Zasebna pisma, ki se pošiljajo na Koroško, pregleda vojaška oblast. Zasebnim poštnim zavojem se ne sme pridati nobeno pismo in se tudi na spremnične odrezke ne sme ničesar drugega napisati, kot naslov odpošiljatelja. Isto velja tudi za poštno nakaznico. Zasebna denarna pisma se morajo oddati nezaprta in se ne sme priložiti nikak spis.

Poštni promet z južnimi deželami. V prometu je zopet dovoljeno pošiljati zasebne poštno zavojce v Trst, Rovinj, Katinar, Bazovico in Opčino in sicer ne sme teža posameznega zavojca znašati več kakor 5 kg in označena vrednost ne sme znašati več kakor 100 K. Prepovedano je prilagati zavojem zasebna pisma in tudi odrezki poštnih spremnic se ne smejo popisati. V poštnem prometu s Trstom je dovoljen: 1. pisemsko-poštni promet v neomejenem obsegu; 2. poštna nakaznica in promet poštno hranilnice do 1000 K; 3. zasebni poštni zavoji do 5 kg in z označeno vrednostjo do 100 K; 4. denarna pisma do 1000 kron. V denarnem pismu ne sme biti pridjanega nobenega pisma.

Naredba glede pošiljanja sadja in zelenjave po železnici. V poletnem času se sadje in zelenjava, ki se pošilja po železnici, mnogokrat pokvari, posebno še tedaj, ako blago delj časa leži na kakem kolidvoru. Železniško ministristvo je izdalo pred kratkim na železniške uprave odredbo, po kateri se naroča, da se morajo sadne in zelenjadne pošiljatve kolikor mogoče hitro poslati na določeni prostor in se mora z istimi sploh zelo skrbno postopati.

Plačevanje davkov. Finančno deželno ravnateljstvo za Štajersko v Gradcu razglasa v zadevi obbrokov za vplačilo neposrednih davkov v III. četrtletju 1915: Tekom III. četrtletja 1915 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli, oziroma plačeni, v naslednjih obdobjih: I. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davki ter petdostotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta hišno-najemninskega davka in sicer: 7. mesečni obrok dne 31. julija, 8. mesečni obrok dne 31. avgusta in 9. mesečni obrok dne 30. septembra. II. Občna pridobnina in pa pridobnina podjetij, po dvrženih javnemu dajanju računov: III. četrtletni obrok dne 1. julija.

Krušne karte za izletnike in kopališčne goste na Štajerskem. Štajerska namestništva nam naznanja: Osebe, katere sicer ne opustijo svojega stalnega bivališča, a svoje gospodinjstvo za nekaj časa premeštuje v kako drugo občino (n. pr. na letovišče ali kopališče), lahko dobijo v občini, kjer začasno stanujejo, če imajo po obstoječih predpisih sploh pravico do krušnih kart, izkaznice za kruh, a še le tedaj, ko so

karte iz prejšnje občine izgubile svojo veljavo. Te osebe se morajo v novem stanovašišču izkazati z odpovednim listom krušne karte svoje stare občine. Še le tedaj dobijo v novi občini krušno karto. Odpovedni listi se dobijo pri odhodu iz občine pri občinskem uradu ali v prostorih, ki so določeni za izdajo krušnih kart. V občini, kjer dotična oseba stalno prebiva, se s tem izdaja krušnih kart za dotičnika tako dolgo ustavi, dokler se zopet ne priklasi, da se je vrnil v občino in je tudi vrnil odpovedni list. Ista določila veljajo tudi za Nižje-Avstrijsko.

Bodeča žica za vojaške potrebe. Ker je v trgovini bodeča žica, katera se za utrdbe postojank na bojišču nujno rabi, pošla, je vojaška oblast izdala poziv na prebivalstvo, da naj zasebniki, ki imajo v zalogi bodečo žico, isto proti plačilu 5 do 7 vinarjev za meter oddajo vojaški stavbeni upravi v Gradcu.

Poljedelske stroje je treba naznaniti. Ministristvo je odredilo, da morajo tovarnarji in trgovci naznaniti najpozneje do 28. junija, koliko in kakšne poljedelske stroje imajo v zalogi. Kmečkim posestnikom in zadrugam tega naznanila ni treba podati. Vlada hoče potom teh naznanil dobiti pregled, koliko strojev bi se še lahko dalo poljedelcem na razpolago.

Pivo in zaseženje slada po vojaški upravi. Vojaška uprava je na podlagi zakona o vojaških dajatvah zahtevala, da se ji dokončno prepusti del zaloga na slad, ki jih imajo sladne tovarne in pivovarne. Učinek se ni le pokazal s tem, da se je pivo znatno podražilo, ampak ga že zdaj občutno primanjkuje. Vsled pomanjkanja surovin so plzenske pivovarne skrčile izdelovanje plzenskega piva. Češka delniška pivovarna v Plznu je svojim odjemalcem z okrožnico naznanila, da bo vsled pomanjkanja surovin in zaseženja sladnih zalog od 1. junija 1915 naprej odjemalcem pošiljala le sedemdeset odstotkov one množine, katero so ob istem času lanskega leta dobivali. Podobno so ukrenile tudi druge pivovarne na Češkem; nekaj manjših pivovaren je pa obrat že popolnoma ustavilo. — Radi ponovnega zvišanja pivnih cen grozijo solnograški gostilničarji uvesti bojkot piva. Solnograški gostilničarji so na pivovarne posebno hudi. Že o Veliki noči so namreč le-ti podražili pivo za 5 K 80 v pri hektolitru, gostilničarji so takrat „zaokrožili“ to svoto pri drobni prodaji na 8 K in državno pravdnistvo jih je prišlo radi draginje. Razprave se vrše te dni.

Pivo za nemško armado. Poveljstvo prvega bavarskega armadnega bora je odredilo, da morajo pivovarne v Monakovem poslati za armado vsak teden 140 vagonov sodčkov piva in 60 vagonov piva v steklenicah. Ostale pivovarne morajo poslati armadi 50 vagonov piva v sodčkih.

Tri vagone mesa se pokvarilo. V neki graški hladilnici za meso je bilo spravljeno tri vagone zmrznjenega inozemskega mesa, ki je bilo namenjeno za vojaštvo. Komisija, ki je meso pregledala, je spoznala, da se je vse tri vagone mesa pokvarilo. Meso je bilo vredno 34.000 K. (Sodi, v katerih je bilo meso spravljeno, niso bili dobro zadelani. Mestni konjeder je meso zagrebel.

Maribor. Slavije zavzetja Lvova po avstrijskih četah se je tudi v Mariboru obhajalo zelo slovesno. Ko se je dne 22. t. m. zvečer raznesel po Mariboru glas, da je Lvov zopet naš, so bile hiše takoj okinčane z zastavami. V sredo zvečer pa se je vršila po mariborskih ulicah slovesna bakljada z godbo na čelu. Skoro vse hiše so bile razsvetljene in mnoge tudi okinčane s cveticami. V petek, dne 25. junija pa se je v stolnici vršila ob 9. uri slovesna zahvalna služba božja, katere so se udeležili zastopniki vojaštva in mariborskih uradov.

Maribor. V mestnih prodajalnah za moko je moka za kuho skoro popolnoma pošla. Stranke dobijo zelo zmanjšano mero te moke.

Maribor. V Maribor je došlo te dni 5 vagonov sladkorja s Češkega. Strah pred pomanjkanjem sladkorja je torej prazen.

Maribor. Na trgu je sedaj vsak dan več vozov črešenj na prodaj. Prodajajo se po 40 do 60 v liter.

Maribor. Od dne 23. junija se je na progi južne železnice upeljal zopet stari vozni red, kakor v mirnem času. Iz Maribora proti Gradcu vozijo naslednji osebni vlaki: ob 5.23 zjutraj, 9.47 dopoldne, 1.02 in 4.14 popoldne ter ob 8.05 zvečer, brzovlaka vozita ob 2.44 popoldne in 3.15 zjutraj. — Iz Maribora proti Ljubljani osebni vlaki: 8.13 zjutraj, 7.30 in 12.00 po noči, brzovlaka ob 3.03 zjutraj in 2.28 popoldne. — Iz Maribora proti Celovcu osebni vlaki: 3.25 zjutraj, 10.14 dopoldne in 7.55 zvečer ter brzovlaka 1.50 zjutraj. — Iz Gradača pripeljejo v Maribor osebni vlaki: ob 7.39 zjutraj, 9.56 dopoldne, 12.30 opoldne, 7.06 in 11.09 po noči ter brzovlaka 2.42 zjutraj in 2.20 popoldne. — Iz Ljubljane v Maribor osebni vlaki: 4.59 zjutraj, 9.09 dopoldne in 7.41 zvečer ter brzovlaka 2.53 zjutraj in 2.36 popoldne. — Iz Celovca v Maribor ob 3.07 zjutraj in 11.18 dopoldne. — Iz Maribora v Ptuj ob 7.45 zjutraj in 1.15 popoldne. — Iz Ptuja v Maribor ob 6.57 zjutraj in 12.10 opoldne. (Navedeni čas odhoda in dohoda vlakov velja za Maribor.)

Maribor. Mestni svet naznanja, da namerava iz mestnega okoliša na dveh mestih napeljati v Dravo dva nova velika glavna kanala, ki bosta odvajala odpadke iz stranišč in greznic. Cevi, ki bodo položeni v kanale, bodo železne. Prvi glavni kanal se bo stekal v Dravo pri starem lesenem mostu, drugi pa v bližini mestne klavnice. Lokalni komisijoneli ogled, katerega bo vodil komisar namestniški svetnik dr. Viktor Negbauer, se bo vršil v soboto dne 26. junija in se bo pričel ob 11. uri predpoldne pri starem mostu.

Gornjigrad. Tukaj so dne 12. t. m. pokopali upokojenega nadučitelja gosp. Jožeta Tičarja. Rojen je bil leta 1842 v Št. Jurju pri Kranju in dočakal tedaj dokaj lepo starost, posebno za učitelja. Učiteljeval je bolehanju je zadnja leta živel sam zase. Bil je ljubečišku Ksav. in v Smartnem pri Gornjem gradu. Pred več leti je jel bolehati in bil umirovljen. V pokoju in bolehanju je zaknja leta živel sam zase. Bil je ljubeznjiv in gostoljuben tovariš, zelo ljubljén od gospe so-proge, katero je sedaj zapustil, kakor tudi od otrok, ljudi in učencev. Bil je vedno mirna, blaga duša. Ob grobu mu je govoril gornjegrajski gospod dekan kratko, a jedrnatu nagrobno. Blag mu spomin!

Dobrna. Bralno društvo na Dobrni je ob priliki svojega letnega občnega zbora dne 30. maja priredilo gledališko predstavo „Nežika z Bleda.“ Igralke so prav dobro nastopile in je posebno dopadlo Krasno petje. Čisti dobiček je namenjen avstrijskemu Ruščemu križu.

Celje. Tudi tukaj smo slavili vhod avstrijskih čet v Ljovo. Mesto je bilo tri dni v zastavah. V sredo zvečer se je vršila po mestnih ulicah bakljada z go-dbo.

Celje. Celjsko poveljstvo trenskega oddelka je pripravljeno dati posestnikom svoje vozove in konje na razpolago za spravlanje setve. Oglasiti se je pri poveljstvu trenskega oddelka.

Trbovlje. Tudi pri nas smo pretekli teden dobili 250 ruskih ujetnikov. Ker primanjkuje delavskih moči, bodo ujetniki nastavljeni pri odkrivanju premo-ga. Kakor je videti, so to sami čvrsti ljudje in so zelo pobožni.

Trbovlje. Rudarji, naši pristaši, ki večkrat potrebujejo pojasnila o rudarskem nevarnem zavaro-vanju, povprašujejo okrog naših nasprotnikov. Večkrat se pripeti, da jih kateri nalašč napadno podučí, ali jim pa enostavno odgovori: „Kadar boš pri nas zapisan, boš dobil pojasnilo!“ S takimi sredstvi agitira nasprotna stranka, ki se vedno samo z jezikom kaže prijateljico delavstva. Opozarjamo vsakega, ki potrebuje pojasnila v tej zadevi, najsi bo pri Jugoslo-vanski Strokovni Zvezi vpisan ali ne, vsak bo dobil pri naši skupini potrebno pojasnila. Naše delavstvo opozarjamo, da ima v slučaju kake nezgode le tisti pravico do podpore, ki je bil 4 tedne nezmožen dela, te 4 tedne ima samo pravico do bolniške podpore. A vse druge podatke ali pojasnila lahko vsakteri dobi pri naši skupini.

Bizeljsko pri Brezicah. Vinske cene neprestano rastejo. Nekaj naše izborne kaplje je šlo tudi za vo-jaske dobave. Vinogradi dobro kažejo, samo z delom gre tudi pri nas precej trda, dasi se vsakdo trudi, kar more, da bi letino kolikor mogoče zasigurali.

Od Sotle. Iz Bizeljskega poročajo. Prejšnji te-den so udrli tatovi s silo v hišo posestnika Balona v Sušici in so mu vzeli okrog 3000 K gotovine. Potem so šli k sosedu in mu odnesli tudi okrog 600 K. Sled-nji jim je pri nasilnem vltomu v hišo zagrozil, da jih pozna, nakar so ga tako dolgo topili, da je nezavesten obležal. Mož še sedaj ne more govoriti. Surovo so pretepali tudi njegovo ženo. Pri tej hiši so spustili še povrh 16 hl vina. Roparji so bili našemljeni, nosili so krinke in ženska krila. Morali pa so biti ob blizu, ker so dobro poznali hišne razmere in so v enem slu-čaju celo vedeli, v katerem predalu se shranjuje de-nar. Tatvine in vlomi so zadnje čase tod po Sotelski dolini prav pogosti. Prebivalstvo je pa teh rokovernj-skih činov do grla sito in želi, da bi se po vseh ob-činah vpeljale po noči varnostne straže.

Zadnja poročila došla v petek dne 25. junija.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Uradno se razglašča dne 24. junija:
Rusko bojišče.

Splošni položaj v izhodni Galiciji se ni spre-me-nil. Izhodno in severno-izhodno se vršijo boji z moč-nimi ruskimi zadnjimi stražami. Ob gornjem toku Dnjestra sta bili zavzeti mesti Mikolajov in Zydzaczow. Ob reki navzdol od Zydzaczowa so zavezniške čete po hudi bojih prodrle na več mestih na severni breg Dnjestra.

Med rekama Vislo in San nadaljuje sovražnik svoje umikanje. Severno od Visle so bile ruske zad-nje straže pognane čez Ostrowieco.

Naše čete so zasedle Ostrowieco in Sandomierz.

Italijansko bojišče.

Ob koroški meji je bil pri Malem Palu odbit napad močnih italijanskih čet, sicer se pa vršijo ob

tej, kakor tudi ob tirolski meji le samo artilerijski bo-ji. Na ozemlju Krna vlada mir, ob Soči pa hud arti-lerijski boj.

Italijanski napadi pri Gradiški in Tržiču so se izjalovili.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Mikolajow leži južno od Lvova ob severnem bre-gu Dnjestra. Južno od Dnjestra in sicer ob izlivu Stryja leži Zydzaczow. Kamienna izvira v gorovju Ly-se Gore, teče proti izhodu, kjer se izliva 32 kilome-trov severno od gališke meje v reko Vislo. Nekako v sredini toka Kamiene leži Ostrowieco. Sandomierz, važna mostna utrdba, leži na levem (ruskem) bregu reke Visle, in sicer južno od izliva reke San.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Iz velikega vojnega stana se dne 24. junija po-roča:

Armada generala Linsingena je prekorčila re-ko Dnjestr. Med Haliczem, ki je še v ruski oblasti, in reko Žuravno, in sicer na severnem bregu, se na-haja v hudem boju. Od tukaj notri do ozemlja izhod-no od Lvova in Zolkieva se je zasledovanje nadalje-valo. Bri Ulanowu med Rawarusko in Sanom se ni pripetilo nič bistvenega.

V kotu med Sanom in Vislo so se Rusi umak-nili zadaj na ozemlje Sana. Tudi na južnem bregu reke Visle in sicer južno od Ilze so se umaknili v smeri proti severu.

Naši na severnem Dnjestrovem bregu.

V mogočnih sunkih so si tudi čete armade ge-nerala Linsingen, Avstrije, Nemci in Madžari, pri-borili na več mestih prehod čez reko Dnje-str. Zasedli so severni breg reke in so si tako pri-borile ceste, po katerih so se hotele ruske armade, ki so bile pri Lvovu poražene, umakniti proti izhodu. Veliki deli ruske armade bodo sedaj prisiljeni, da o-pustijo svojo umikanje proti izhodu in se zaobrnejo proti severoizhodu. S tem je sedaj izčrpanje izho-dne Galicije olajšano in za nadaljna podvzeta naše armade ustvarjena ugodna podlaga.

Močne ruske zadnje čete so se v prostoru se-veroizhodno in izhodno od Lvova svoje umikan-ju ustavile ter postavile v bran, da tako krijejo in podpirajo težavno umikanje ruskih čet, ki so bile ob Dnjestru poražene. Armadi generalov Böhm-Ermolli in Mackensen sta te ruske zadnje straže odločno na-padli. Odpor teh ruskih čet bo kljub prihodu ruskih rezerv, ki so bile namenjene za obrambo Lvova, sko-ro gotovo v kratkem zlomljen.

Pretečo usodo svoje armade ob Dnjestru Rusi ne morejo več odvrniti, ker sta mesti Mikolajow in Zydzaczow že v naših rokah. Tudi izhodno od te pre-hodne točke do prostora pri mestu Halicz, so naše čete že prekorčile Dnjestr in tako nadaljno rusko brambo te odporne črte preprečile.

Akoravno današnje (dne 24. junija) uradno po-ročilo našega generalnega štaba pravi, da je položaj v izhodni Galiciji nespremenjen, se kljub temu lahko trdi, da gre naša stvar naprej in da dozorevajo na-črti, ki bodo zopet prinesli našim armadačam nadaljnih lepih uspehov.

Uničeni trije italijanski polki.

„Köln. Zeitung“ poroča iz Italije: Med Italian-skim prebivalstvom se trdovratno vzdržuje vest, da so imeli Italijani pri Plavah izredno visoke izgube. Italijanski generalni štab je sam navedel, „da so iz-gube težke.“ Pripovedujejo, da so bili na višinah pri Plavah uničeni trije italijanski polki.

Italijanska smodnišnica zletela v zrak.

Poročevalec „Grazer Volksblatta“ poroča dne 24. junija z italijanskega bojišča: Včeraj (23. junija) predpoldne so naši obstreljevali italijanske postojan-ke na 1900 metrov visoki gori Campo Molon, ki leži južno od gore Coston na južnem Tirolskem. Pri čet-tem strelu iz našega težkega topa je zletela italijan-ska smodnišnica v zrak. Učinek na sovražne strelske črte je bil zelo velik. Ko se je po strahovitem poku dvignil v zrak nad 200 metrov visok ognjeni steber, so cele trume Italijanov tekale v največji zmešnjavi semtertje.

Kako je pri Dardanelah.

V listu „Berlingske Tidende“ opisuje vojni po-ročevalec Hellsen, ki se nahaja na polotoku Gallipo-li, položaj pred Dardanelami sledeče: V dardanelski morski ožini se položaj v zadnjih mescih ni spre-me-nil. Granate angleško-francoskih vojnihi ladij so po-rušile obe stari dardanelski utrdbi Kumkale in Sedd-il-Bahr, toda to je tudi vse, kar je doseglo angleško-francosko vojno brodoge. Utrdbi Hamidie in Medji-die, ki tvorita pravzaprav podlago za obrambo Dar-danel ter nove obrežne baterije so popolnoma nepoškodovane. Ker so zgrajene utrdbe le samo iz zem-lje in protja, morejo sicer zadeti granate postojanko samo, ne da bi pa poškodovale topove. Angleško-francoske vojne ladje si upajo komaj 4 km daleč no-tri v ožino, je torej izključeno, da bi bile odstranje-ne v ožini položene mine.

Angleško-francoske vojne ladje obstreljujejo iz zaliva Saros čez gorovje kraje, ki se nahajajo na o-beh straneh morske ožine. Pri Sedd-il-Bahru so se zakopale izkrcane angleško-francoske čete čez celi ozki polotok. Pri Ari Burnu se nahajajo angleški strelski jarki na dveh višinah 800 m proč od morske obali. To so skromne angleško-francoske pridobitve. Njihove izgube pa znašajo: 5 velikih angleških in 1 veliko francosko vojno ladjo („Bouvet“), nadalje še 2 angleška torpedna rušilca, 3 podmorske čolne in 1 francoski podmorski čoln. Vrh tega so izgubili An-gleži in Francozi od približno 80.000 mož, katere so izkrcali na polotoku Gallipoli, približno 40.000 mož.

Poveljnik turških čet na suhem je Liman pl. Sanders, obramba morske obali se pa nahaja pod vodstvom Djevad-paše, kateremu sta pridružena dva nemška admirala Usedom-paša in Merten-paša. Za vsem se nahaja v Dardanelah 30 nemških častnikov in 500 mož, torej veliko manj, kakor se je že splošno mislilo. Listi pišejo, da primanjkuje Turčiji streliva, toda temu ni tako. Ta nepotrebna skrb povzroča v Turčiji le obilo smeha. Sicer je pa samoumevno, da Turčija ne sme tako tratiti s strelivom, kakor pa na-sprotniki.

Ranjeni, padli in ujeti.

Pešpolk štev. 47:

Moštvo:

Priimennih brez označbe ali mrtve ali ujet, se gre za ranjence.

Neuwirth Vinko, 12, mrtev, 27. 1.; Omerzu Franc, ranjen in ujet; Oswald Avgust, 9, mrtev, februar; Otter Rudolf, 12, mrtev, 27. 1.; Malex Martin, 11; Mali Franc, 10; Markeš Josip, 2, mrtev; Markovič Ivan, 12; Marx Josip, 1, mrtev, 6. 2.; Mešner Ignacij, 10; Modrič Josip, 2;

Perko Matej, 2; Pfeiffer Josip, 2, ujet; Pilko Jurij, polko-vni štab; Pilko Stefan, 11, ujet; Plavčak Ivan, 2; Polanič Iv., 10, mrtev, 27. 1.; Polič Franc, 10; Polak Anton, 10; Pratter I-van, 12; Prates Ivan, 10; Puncer Julij, 12;

Radič Josip, 1; Rauscher Anton, 12; Rebol Ivan, 2; An-ton Reich, 2; Reich Rihard, 12; Rep Jakob, 2; Resch Josip, 2; Ribič Simon, 2, ujet; Robia Franc, 12, mrtev, 27. 1.; Rodošek Franc, 12, mrtev, 27. 1.; Rumes Josip, 2; Rus Ivan, 11, ujet; Sabedič Ivan; Schicho Leopold, 11; Smere Josip, 2, ujet; Schölnast Ivan, 12, mrtev, 27. 1.; Schubert Henrik, polkovni štab; Schunkovitz Ivan, 12; Schweizer Rudolf, 10; Schwinds-aki Vilbald, 12; Seneković Anton, 12; Sitter Martin, 12, mrtev, 27. 1.; Sitzwohl Rudolf, 11, ujet; Skafer Vinko, 11, ujet; Slodo Alojzij, 2; Sok Ivan, 7; Staudegger Mihael, 2; Steinbauer A-lojzij, 11; Stelcer Alojzij, 9; Stergar Karol, 12, mrtev, 4. 2.; Sternad Anton, 1; Straus Franc, 10;

Tepeanek Jurij, 11, ujet; Troiner Alojzij, 8; Trstenjak A., 2; Turner Franc, 11; Turnšek Gregor, 2;

Verbenjak Josip, 11, ujet; Višnik Karol, 10; Vodušek M., 11, ujet; Vojrine Ivan, 12, mrtev, 27. 1.; Vehovar Andrej, 12; Walter Franc, 11, ujet; Wald Vinko, 10; Witzler Norbert, 3; Wolkinger Franc, 12, mrtev, 27. 1.; Wonsch Matija, 12; Wrabel Miroslav, 12, mrtev, 27. 1.;

Zagode Josip, 11, ujet; Zavec Franc, 1, mrtev, 2. 2.; Žit-nik Franc, 12; Žumbar Franc, 1, mrtev, 7. 2.; Zupanč Mihael, 7. stotinja.

(Številka znači število stotnije.)

Pešpolk štev. 87:

Ujeto moštvo:

Ahac Adam, pešec, ujet, Kowrow, vladno okrožje Wladi-mir, Rusija; Aicheler Rudolf, pešec, ujet, Rusija; Anisakfeldo Anton, narednik, Kowrow.

Ban Janez, pešec, Kowrow; Brumen Franc, pešec, Pro-kuplje, Srbija; Budja Karol, pešec, Kowrow; Buzleta Jožef, pešec, Kowrow;

Cafuta Anton, pešec, Kowrow; Caporalin Matija, pešec; Cater Franc, pešec, oba v Kowrowu; Črnale Franc, pešec, Niš, Srbija; Černoša Ignacij, pešec, Kowrow; Cigliarič Franc, pešec, Kowrow; Čirič Franc, pešec, Kowrow; Čonč Franc, pešec, Ko-wrow;

Deržanič Blaž, pešec, Kowrow; Doberšek Alojzij, Proku-plje, Srbija; Dudsuk Nikolaj, pešec, Kowrow;

Fertoglia Avguštin, pešec, Prokuplje, Srbija;

Gobec Janez II, pešec; Gračner Karol, četovodja; Gregl Janez, pešec; Grobovšek Janez, poddesetnik, vsi v Kowrowu, Rusija;

Helbi Lovro, pešec; Hervol Jožef, pešec; Hlastan Mihael, pešec; Hrzenjak Jožef, poddesetnik, vsi v Kowrowu; Heržič A-lojzij, desetnik, umrl v Ufi, Rusija;

Jager Vid, poddesetnik; Jagodič Jožef, poddesetnik, oba v Kowrowu; Jarh Jožef, desetnik, ranjen in ujet v Kowrowu; J. Jaršnik, ujet, Kowrow, se ne nahaja v seznamu tega polka; J. Jaršnik, ujet, Kowrow, se ne nahaja v seznamu tega polka; Junež Anton, poddesetnik, Kowrow;

Kačič Karol, pešec; Kaluža Blaž, pešec; Kanop Franc, pešec; Karničnik Anton, pešec; Kazec Janez, pešec; Keber Ka-rol, pešec; Kikec Alojzij, pešec; Klemen Franc, pešec; Koko-l Mihael, pešec; Kolednik Janez, pešec; Koražija Janez, pešec; Kos Jeronim, pešec, vsi v Kowrowu, Rusija; Kos Janez I, pešec, v Nižnem Novgorodu, Rusija; Kosi Franc, Kowrow; Košir Jakob, pešec, ranjen in ujet, Woroneš, Rusija; Kovačič Rudolf, pešec, Kowrow; Krajnc Anton, pešec, Chabarowsk, vladno okro-žje Primorsk, Rusija; Krajnc Janez, pešec, Kowrow; Krajnc Jožef, pešec, Niš, Srbija; Kreft Janez, poddesetnik; Krumpak Jožef, pešec; Kužner Franc, pešec, vsi Kowrow, Rusija;

(Daje prih.)

* „Ilustrirani Glasnik“ štev. 42 prinaša slike treh štajerskih za domovino umrlih vojakov in sicer: Jožefa Florjanc iz Smartna ob Paki, Franca Dečko iz Središča in Franca Vivot. Poleg teh ima „Ilustrirani Glasnik“ še več drugih zanimivih slik. „Ilustrirani Glasnik“ se naroča v Katoliški Tiskarni v Ljubljani in stane za celo leto 8 K. Izhaja vsak teden po enkrat.

* „Za domovino Avstrijo!“ je naslov dvoglasni domovinski pesmi, ki jo je na besede V. Poljančeve vglasbil ter za spremljevanje harmonija ali klavirja priredil šolski ravnatelj A. Kosi v Središču. Jedrnata, z domoljubnim duhom napojena skladbica odgovarja popolnoma patriotičnemu čustvovanju pesnikovemu. Spremljevanje je lahko, a vendar moderne, pesem pa primerna za petje v šoli, v izobraževalnih društvih, pa tudi doma, zato jo ljubiteljem lepega petja radi priporočamo in to tem bolj, ker je čist dobiček namenjen avstrijskemu Rudečemu križu. Dobi se pri skladatelju v Središču. Cena delcu je 40 vin s poštnino vred (v znamkah).

* „Iz dni skrbi in žalosti.“ Slovenski mladini in priprostem ljudstvu in pouk in zabavo. Napisal Anton Kosi v bojnem letu 1914-1915. Cena 45 vinarjev. Izdal in založil pisatelj v Središču. Natisnila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Ta knjižica obsega igrokaz „Po mobilizaciji doma“, ki se je pisatelj dobro posrečil, ker ni samo prijetno razvedrilo čitatelju, marveč tudi v koristen pouk, ki je v sedanjem času zelo potreben, zlasti v dvojnem oziru: navdušuje namreč za pridno delo otrok in poslov, upošteva pa tudi versko čustvo (Molimo za našega dobrega cesarja, prosimo Boga za srečen izid vojske, molimo za naše vojake ...). „Dva ujetnika — rešena“ svari pred zganjem. V prvem delu se opisujejo „Slovenske gorice“, v drugem, pa, kako je vojna rešila moža iz roke zganjevitja. „Domača zemlja“ uči ljubezen do rodne grude. Knjižico toplo priporočamo šolam in izobraževalnim društvom!

Za katehete in pridgarje. Z dovoljenjem kn.-šk. ordinariata lavantinskega je izšel v založbi tiskarne sv. Cirila v Mariboru življenjepis novega papeža, pod naslovom: „**Sv. Oče Benedikt XV.**“ Priredilo je spis zelo zanimivo in uporabno uredništvo „Slovenskega Gospodarja.“ Čeprav obsega knjižica dve polji, 36 strani, vendar se ji je nastavila malenkostna cena 10 vin. za izvod, po pošti 13 vin., koji znesek se blagovoli vposlati v poštne znamke na tiskarno. A tudi kdor ni katehet ali pridgar, naj si oskrbi lepo knjižico, ker je dosedaj edini slovenski življenjepis novega papeža.

* „Mala Lenčica od Svetega Boga.“ Ponatis iz „Cvetja“, oktav, 93 strani, 50 v, po pošti 55 v. Mala Lenčica, pobožni otrok na Irskem, je že v petem letu svoje starosti šla k prvem sv. obhajilu in sicer dne 6. decembra 1907. Potem je kratko časa pogosto prejemala presv. Rešnje Telo in umrla dne 2. febr. 1908. Prelep zgled je za večkratno sv. obhajilo. Knjižica se priporoča kot primeren spominkec prvoobhajancem in pridnim otrokom sploh. Dobiva se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

* „Varčna kuharica.“ Zbirka navodil za pripravo tečnih in okusnih jedil s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sestavila v vojnem letu 1915 N. R. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Izredno nizka cena za to 224 strani obsegačo knjižico znaša samo K 1.20, v platno vezana K 1.80, po pošti 20 vin. več. Kakor pove že naslov, ne bo služila knjiga samo ob času draginje in pomanjkanja živil, katero je prinesla s seboj svetovna vojska, temveč bo ostala vsaki gospodinjki nenadomestljiva svetovalka za poznejše dobre čase, katere nam Bog dodeli! Zelo je, da bi si to knjigo nabavila vsaka gospodinja, ki je ali pa želi postati varčna in hoče nekaj pripomoči k blagostanju svoje družine, pa tudi celoga naroda; zelo nizka cena bo tudi velike pripomogla, da se knjiga hitro razširi. Knjiga se naroča v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

* Za avstrijski Rudeči križ so darovali: Mohorjani v Dolu K 20.44, Zemljič Treza 3 K, Zemljič Jožef 3 K, nekdo po g. župniku Čede 10 K, Zemljič Treza 2 K, Zemljič Treza 1 K, Vrhovnik Tomaž v Zavodnjem 100 K. — Hvala! Profesor dr. Ant. Jerovšek.

* Za podmorski čoln so darovali: Alfonz Svet in P. Žirovnik 10 K, Rudl Marija 1 K, Vrhovnik Tomaž v Zavodnjem 50 K. — Hvala! Darovi za podmorski čoln se naj pošiljajo na naslov: „Avstrijski mornar“ v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Kupujem

seno, slamo, fižol in sploh vse poljske pridelke po najvišjih cenah

Ant. Birkmaier

Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingerstr.)

4 čevljarske pomočnike za vojaško delo sprejme takoj Valentin Glušič, čevljarski mojster, Maribor, Tegetthoffstr. štev. 32.

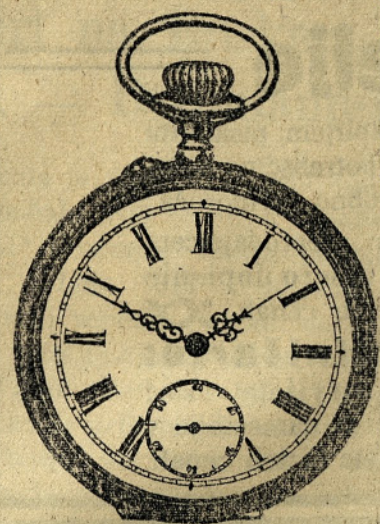
Sedlarska obrt v večjem kraju na Sp. Štajerskem, dobro upejljana, se radi družinskih razmer pod ugodnimi pogoji odda. Vpraša se v upravnistvu „Straže“.

Tesarje

sprejme Ivan Špes, načelnik Zadruga tesarjev v Mariboru in po sestnik parnega mlina in parne žage v Windenauerstrasse št. 26, Maribor. Tesarji zaslužijo po kakovosti dela po 50, 60 in 70 vinarjev na uro, stanovanje prosto, živež dobijo po ceni pri delodajalcu samem.

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!

Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne

Očala: Za kratkovidne nova, zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,

Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

OBLEKE

za ženske, moške in otroke, kakor tudi krila, vrhne jope, bluže, zimске moške suknje in raglane, se dobijo v velikanski izbiri in po najnižjih cenah v veletrgovini

R. STERMECKI
V CELJU št. 301

— Pišite po cenik. —

Na Najvišje dovolilo Njegovega ces. in kralj. apostolskega Veličanstva

31. c. kr. državna loterija

za skupne vojaško-dobrodelne namene.

Ta loterija v denarju vsebuje 21.146 dobitkov
v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša:

200.000 kron.

Žrebanje je javno in se vrši na Dunaju dne

15. jul. 1915.

Cena srečke 4 krone.

Dobe se srečke v oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III., Verdere Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, v tobačnih trafikah, v davčnih, poštno-brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno. — Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. generalno ravnateljstvo za državne loterije
(oddelek za dobrodelne loterije).

STRAŽA

in

SL. GOSPODAR

se prodaja v naslednjih prodajalnah in tobakarnah:

V Mariboru:

Prodajalna tiskarne sv. Cirila, Koroška ulica št. 5.

Papirna prodajalna g. Pristernik, Tegetthofova ulica.

Trafika na Glav. trgu (zraven rotovža).
» v Gosposki ul. (nasproti hotelu nadvojvoda Ivan).

Trafika v Grajski ulici.
» » Tegetthofovi ulici (g. Žifko, blizu glavnega kolodvora).

Trafika na Tržaški cesti (nasproti magdalenski cerkvi).

V Slov. Bistrici:

Prodajalna g. Roze Pičl.

Ptuj:

Papirna trgovina g. J. N. Peteršič.

Celje:

Papirna trgovina Goričar & Leskošek.
Trafika v Narodnem Domu.

Sv. Jurij ob juž. žel.:

Trgovina g. Janko Artmana.

Sv. Jakob v Slov. gor.:

Trgovina g. Frid. Zinauer.

Sv. Trojica v Slov. gor.:

Trgovina g. Terezije Čauš.

Slov. Gradec:

Trgovina g. Bastjančič.

Sv. Vid pri Ptuj:

Mostninar g. Anton Kmetec.

Ljutomer:

Trgovina g. Alojzija Vršič.

Brežice:

Trgovina g. Antona Umek.

Soštani

Trgovina g. Ane Topolnik.

Luče v Sav. dol.:

Posestnik g. Franc Dežman.

Vojnik:

Trgovina g. A. Brezovnik.

Celovec:

Trgovina g. J. Vajncerl, Velikovška cesta 5.

Guštanj (Koroško):

Trgovina g. Vinko Brundula.

Verželj:

Trgovina gosp. Koroša.

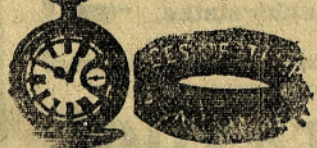
Kozje:

Trgovina gospoda Druškoviča.

Opomba: Če kdo hoče prodajati naše liste, naj naznani tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5. — Prodajalci dobijo dalekosežni popust.

U R E

Točna postrežba

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrne in zlate, reči po vsaki ceni.

Tudi na obroke. - Ilustr. cenik zaštonj. - Gramofon 20—200 K

Niklasta remont-ura K 3 50
Pristna srebrna ura K 7—
Original omega ura K 24—
Kuhinjaka ura K 10—
Budilka niklasta K 8—
Poročni prstani K 3—
Srebrne verižice K 2—

Večletno jamstvo.

Nasl. Dietfinger
Theod. Fehrenbach

urar in očalar

MARIBOR, Gosposka ul. 25

Kupujem zlato in srebro.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvladovati se bolezninego jo zdraviti.
2. Oseba s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdravi.
3. Vadušljivi, katerim Sirolin znatno olahča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

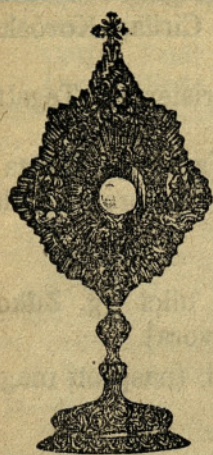
Se dobi v vseh lekarnah a K. 4.-

Velika svota denarja

se zamore naključiti vsakomur, ki postane naš naročnik.

Brezplačna pojasnila pošilja:

Srečkovno zastopstvo 14, Ljubljana.

Prva in največja delavnica za cerkvena dela na slovenskem jugu

K. Tratnik

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in posode

Maribor Pfarrhofg. 3

se priporočam prečastiti duhovščini za naročila vsakovrstnih monstranc, kelihov, lestencev, svečnikov itd. Staro cerkveno orodje popravljam, pozlatim in posrebrim v ognju. — Za vsako delo jamčim. — Mnogo priznanih pisem na razpolago.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek

Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča: trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic XX po raznih cenah. XX Za gostilničarje: Papirnat servijete vsled novih predpisov namestniji v Gradcu po zelo nizkih cenah.

POZOR!

POZOR!

Ker je sedaj mnogo obitelji, katere pogrešajo moške, kateri so bili poklicani pod orožje, podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo mnogim zelo težko kupiti otrokom najpotrebnejšega perila in obleko za šolo. Da se omili v teh revnih časih splošno bedo, se je odločil trgovec

J. N. Šoštarčič .: Maribor,

Gospodska ulica 5, da bo za časa vojne prodajal vse blago veliko ceneje, kakor popreje. Kdor torej želi kupiti za majhen denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi pri omenjenemu trgovcu. Vzorci in ceniki se pošljejo zastonj.

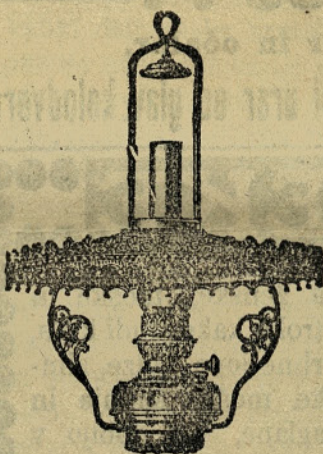
Pozor kmetovalci!

Preskrbite si pravočasno, posebno sedaj v vojskem času, jamčena, zanesljiva in kaljiva semena, n. pr.: domačo, nemško (Lucerna), kamnito deteljo, travo, peso rumeno in rudečo, sploh vsa poljska, kakor tudi vrtna in cvetlična semena od znane in odlikovane tvrdke Mauthner, ki se dobivajo pri domači tvrdki

I. RAVNIKAR .: CELJE

Trgovina s špecerijskim blagom, z barvami in deželnimi pridelki ter zaloga vseh vrst mineralnih vod.

Solidna in točna postrežba.

Edina štajerska steklarska narodna trgovina

Na debelo!

Na drobno!

FRANC STRUPI .: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za vodobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru r. z. z n. z.

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2 %, proti trimesečni odpovedi po 4 3/4 %. Obresti se pripirajo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za naloganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

le članom in sicer: na vknjižbo proti popilarni varnosti po 5 1/2 %, na vknjižbo sploh po 5 1/2 %, na vknjižbo in poročstvo po 5 1/2 %, in na osebni kredit po 6 %. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svoje lasti proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le kolke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izveniš praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejema vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/2 %

od dneva vloge do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike, -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.